

BIBLIJA

ČETRDESET I ŠESTI TJEDAN ČITANJA

LISTOPAD 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
229. dan čitanja, ponedjeljak, 16. listopada	Iz 61-66	Fil 2
230. dan čitanja, utorak, 17. listopada	Jr 1-4	Fil 3-4
231. dan čitanja, srijeda, 18. listopada	Jr 5,1-8,3	Kol1,1-2,14
232. dan čitanja, četvrtak, 19. listopada	Jr 8,4-11,23	Kol 2,16-4,18
233. dan čitanja, petak, 20. listopada	Jr 1,1-4,4	1 Sol 1,1-2,16

46. tjedan,
229. dan čitanja, ponedjeljak, 16. listopada
2017.

Iz 61-66
Fil 2

Izaija

II. KNJIGA IZRAELOVE UTJEHE

Prorokov poziv

- 61** Duh Jahve Gospoda na meni je,
jer me Jahve pomaza,
posla me da radosnu vijest donesem
ubogima,
da iscijelim srca slomljena;
da zarobljenima navijestim slobodu
i oslobođenje sužnjevima;
²da navijestim godinu milosti Jahvine
i dan odmazde Boga našega;
da razveselim ožalošćene na Sionu
³i da im dadem vijenac mjesto pepela,
ulje radosti mjesto ruha žalosti,
pjesmu zahvalnicu mjesto duha očajna.
I zvat će ih Hrastovima pravde,
Nasadom Jahvinim - na slavu njegovu.
⁴Oni će nanovo dići drevne razvaline,
sazdati opet mjesta poharana,
ruševine prošlih pokoljenja.
⁵Tuđinci će doći da vam stada pasu,
stranci će vam biti ratari i vinogradari.
⁶A vas će zvati "Svećenici Jahvini",
nazivat će vas "Službenici Boga našega".
Uživat ćete bogatstva naroda,
blagom se njihovim dičiti.
⁷Dvostruka bijaše njihova sramota
- rug i prezir bijahu im baština -
zato će u zemlji svojoj baštiniti' dvostruko,
njihova će biti radost vječita.
⁸Jer ja, Jahve, ljubim pravdu,
a mrzim grabež nepravedni.
Vjerno ću ih nagraditi
i sklopiti s njima Savez vječni.
⁹Slavno će im biti sjeme među pucima
i potomstvo među narodima.
Tko god ih vidi, prepoznat će
da su sjeme što ga Jahve blagoslovi.
¹⁰Radošću silnom u Jahvi se radujem,
duša moja kliče u Bogu mojemu,
jer me odjenu haljinom spasenja,
zaognu plaštem pravедnosti,
kao ženik kad sebi vijenac stavi
il' nevjesta kad se uresi nakitom.
¹¹Kao što zemlja tjera svoje klice,
kao što u vrtu niče sjemenje,
učinit će Gospod da iznikne pravda
i hvala pred svim narodima.

Druga pjesma o uskrsnuću Jeruzalema

- 62** Sionu za ljubav neću šutjeti,
Jeruzalema radi neću mirovati
dok pravda njegova ne zasine
k'o svjetlost,
dok njegovo spasenje ne plane k'o zublja.
²I puci će vidjet' tvoju pravедnost,
i tvoju slavu svi kraljevi;
prozvat će te novim imenom
što će ga odrediti usta Jahvina.
³U Jahvinoj ćeš ruci biti kruna divna
i kraljevski vijenac na dlanu Boga svog.
⁴Neće te više zvati Ostavljenom
ni zemlju tvoju Opustošenom,
nego će te zvati Moja milina,
a zemlju tvoju Udata,
jer ti si milje Jahvino
i zemlja će tvoja imat' supruga.
⁵Kao što se mladić ženi djevicom,
tvoj će se graditelj tobom oženiti;
i kao što se ženik raduje nevjesti,
tvoj će se Bog tebi radovati.
⁶Na zidine tvoje, Jeruzaleme,
stražare sam postavio:
ni danju ni noću ne smiju zašutjeti.
O, vi koji podsjećate Jahvu,
vama nema počinka!
⁷I ne dajte mu mira
dok ne obnovi Jeruzalem,
dok ga opet slavom na zemlji ne učini.
⁸Zakle se Gospod desnicom
i mišicom svojom snažnom:
"Neću više dati žita tvoga
za hranu neprijateljima.
Neće više tuđinci piti tvoga vina
o kojem si teško radio.
⁹Neka ga jedu oni koji su ga želi
i neka hvale Jahvu,
neka ga piju oni što su ga trgali
u predvorju mojega Svetišta!"

Završna pjesma

- ¹⁰Prođite, prođite kroz vrata,
poravnajte put narodu!
Nasipajte, nasipajte cestu,
uklonite s nje kamenje.
Podignite stijeg narodima!
¹¹Evo, Jahve oglašuje do nakraj zemlje:
"Recite kćeri sionskoj:

Izaija

II. KNJIGA IZRAELOVE UTJEHE

Evo, dolazi tvoj spasitelj.
Evo, s njim naplata njegova
i njegova nagrada ispred njega!

¹²Oni će se zvati 'Sveti narod',
'Otkupljenici Jahvini'.
A tebe će zvati 'Traženi' -
'Grad neostavljeni'."

Apokaliptička pjesma

63 Tko je taj što dolazi iz Edoma,
iz Bosre, u haljinama crvenim?

Tko je taj što veličanstveno odjenut
pun snage korača?

- Ja sam to koji naučavam pravdu,
velik kad spasavam!

²- Zašto je crvena tvoja haljina
i odijelo kao u onog koji gazi u kaci?

³- U kaci sam sâm gazio,
od naroda nikog ne bijaše.
U gnjevu ih svom izgazih
i zgnječih u svojoj jarosti.

Krv mi njihova poprska haljine,
iskaljah svu odjeću svoju.

⁴Jer dan osvete bijaše mi u srcu,
došla je godina mojeg otkupljenja.

⁵Ogledah se, al' ne bješe pomoćnika!
Začudih se, al' ne bješe potpore.
Tada mi je moja mišica pomogla
i moja me srdžba poduprla.

⁶U gnjevu svom satrijeh narode,
u bijesu sve ih izgazih
i zemlju polih krvlju njihovom!

Psalam

⁷Slavit ću ljubav Jahvinu,
slavna djela njegova -
za sve što nam Jahve učini,
za veliku dobrotu domu Izraelovu
što nam je iskaza u svojoj samilosti,
u obilju svoje ljubavi.

⁸Reče: "Dosta, oni su narod moj,
sinovi koji se neće iznevjeriti!"
I on im posta Spasiteljem
u svim njihovim tjeskobama.

⁹Nije slao poslanika ni anđela
nego ih je sam spasio.
U svojoj ljubavi i samilosti
sam ih je otkupio,
podigao ih i nosio

u sve dane od davnine.

¹⁰Ali se oni odmetnuše,
ožalostiše sveti Duh njegov.
Zato im je postao neprijatelj
i sam je na njih zavojštio.

¹¹Spomenuše se tad davnih dana
i sluge njegova Mojsija:
"Gdje li je onaj koji izvuče iz vode
pastira stada svojega?
Gdje je onaj koji udahnu u njega
Duh svoj sveti?"

¹²Koji je Mojsijevu desnicu
vodio veličanstveno svojom mišicom,
koji vodu pred njima razdvoji
i steče sebi ime vječno;

¹³koji ih provede dnom bezdana
kao konja po pustinji
i nisu se spotali?

¹⁴Poput stoke što silazi u dolinu,
Duh Jahvin vodio ih počivalištu.
Tako si ti vodio narod svoj
i slavno ime sebi stekao.

¹⁵Pogledaj s nebesa i vidi
iz prebivališta svoga svetog i slavnog.
Gdje li je ljubomora tvoja i snaga?
Zar se susteglo ganuće tvog srca
i samilost tvoja prema meni?

Ah, sućuti nam svoje ne ustegni,
¹⁶jer Otac si naš!

Abraham nas ne poznaje
i ne spominje nas se Izrael;
Jahve, ti si naš Otac,
Otkupitelj naš - ime ti je oduvijek.

¹⁷Zašto, o Jahve, zašto nas puštaš da lutamo
daleko od tvojih putova,
zašto si dao da nam srce otvrdne
da se tebe više ne bojimo?

Vrati se, radi slugu svojih
i radi plemena što su tvoja baština!

¹⁸Zašto bezbožnici gaze tvoje Svetište,
a neprijatelji naši blate tvoju svetinju?

¹⁹Odavna postadosmo kao oni
kojima više ne vladaš
i koji tvoje ime više ne nose.
O, da razdreš nebesa i siđeš,
da ime svoje objaviš neprijateljima:
pred licem tvojim tresla bi se brda,
pred tobom bi drhtali narodi,

64 kao kad oganj suho granje zapali
i vatra vodu zakuha!

Izaija

II. KNJIGA IZRAELOVE UTJEHE

²Čineć' djela strahotna, neočekivana,
silazio si i brda su se tresla pred tobom!

³Odvijeka se čulo nije,
uho nijedno nije slušalo,
oko nijedno nije vidjelo,
da bi koji bog, osim tebe, takvo što činio
onima koji se uzdaju u njega.

⁴Pomažeš onima što pravdu čine radosno
i tebe se spominju na putima tvojim;
razgnjevismo te, griješismo,
od tebe se odmetnusmo.

⁵Tako svi postasmo nečisti,
a sva pravda naša k'o haljine okaljane.
Svi mi k'o lišće otpadosmo
i opačine naše k'o vjetar nas odnose.

⁶Nikog nema da tvoje ime prizove,
da se probudi i osloni o tebe.
Jer lice si svoje od nas sakrio
i predao nas u ruke zločinima našim.

⁷Pa ipak, naš si otac, o Jahve:
mi smo glina, a ti si naš lončar -
svi smo mi djelo ruku tvojih.

⁸Ne srdi se, Jahve, odveć žestoko,
ne spominji se bez prestanka
naše krivice.

De pogledaj - tâ svi smo mi narod tvoj!

⁹Oпустješe sveti gradovi tvoji,
Sion pustinja posta,
i pustoš Jeruzalem.

¹⁰Dom, svetinja naša i ponos naš,
u kom te oci naši slavljahu, ognjem izgori
i sve su nam dragocjenosti opljačkane.

¹¹Zar ćeš se na sve to, Jahve, sustezati,
zar ćeš šutjet' i ponižavati nas
odveć žestoko?

Besjeda protiv idolopoklonstva Budućnost Jeruzalema

65 Potražiše me koji ne pitahu za me,
nađoše me koji me ne tražahu;
rekoh: "Evo me! Evo me!"
narodu koji ne prizivaše ime moje.

²Svagda sam pružao ruku narodu
odmetničkom,
koji hodi putem zlim, za mislima svojim,

³narodu koji me bez prestanka u lice srdi:
žrtvuju po vrtovima, kâd prinose
na opekama,

⁴na grobovima stanuju
i noće na skrovitim mjestima,

jedu svinjetinu,
meću u zdjele jela nečista.

⁵I još govore: "Ukloni se!
Ne prilazi mi da te ne posvetim."
Oni su mi dim u nosu,
oganj što gori povazdan.

⁶Evo, sve je napisano preda mnom:
neću ušutjet' dok im ne platim,
dok im ne platim u njedra,

⁷za bezakonja vaša i vaših otaca,
sva zajedno - govori Jahve.
Koji su prinostili kâd na gorama
i pogrđivali me na brežuljcima -
izmjerit ću im u krilo
plaću za djela prijašnja.

⁸Ovako govori Jahve:
"Kao što o soku u grozdu vele:
'Ne uništavajte ga, u njemu je blagoslov!'
tako ću učiniti i ja radi slugu svojih,
neću sve uništiti.

⁹Izvest ću iz Jakova potomstvo,
a iz Jude baštinika gora svojih;
baštinit će ih odabranici moji,
i moje će se sluge ondje naseliti.

¹⁰Šaron će postati pašnjak ovcima,
a nizina akorska počivalište govodima -
narodu mojem koji mene traži.

¹¹A vi koji ste Jahvu ostavili,
koji ste zaboravili Svetu goru moju,
koji pripremate stol Gadu,
koji Meniju naljev lijevate,

¹²za mač sam vas odredio -
past ćete ničice da vas kolju.
Jer zvao sam vas, a vi se niste odazvali,
govorio sam, a vi niste slušali,
nego ste činili što je zlo u očima mojim,
izabirali ste što mi nije po volji."

¹³Stog ovako Jahve Gospod govori:
"Evo, sluge će moje jesti,
a vi ćete gladovati.
Evo, sluge će moje piti, a vi ćete žeđati.
Evo, sluge će se moje veseliti,
a vi ćete se stidjeti.

¹⁴Evo, sluge će se moje radovati
od sreće u srcu,
a vi ćete vikati od boli u srcu
i kukati duše slomljene!

¹⁵Ime ćete svoje ostaviti
za kletvu mojim izabranicima:

Izaija

II. KNJIGA IZRAELOVE UTJEHE

'Tako te ubio Jahve!

A sluge svoje on će zvati drugim imenom.

¹⁶Tko se u zemlji bude blagoslivljao,
nek' se blagoslivlje Bogom vjernim.
I tko se u zemlji bude kleo,
nek' se kune Bogom vjernim.
Jer prijašnje će nevolje biti zaboravljene,
od očiju mojih bit će sakrivene.

¹⁷Jer, evo, ja stvaram
nova nebesa i novu zemlju.
Prijašnje se više neće spominjati
niti će vam na um dolaziti.

¹⁸Veselite se i dovijeka kličite
zbog onoga što ja stvaram;
jer, evo, od Jeruzalema stvaram klicanje,
od naroda njegova radost.

¹⁹I klicat ću nad Jeruzalemom,
radoval' se nad svojim narodom.
U njemu više neće čuti
ni plača ni vapaja.

²⁰U njemu više neće biti
novorođenčeta koje živi malo dana
ni starca koji ne bi godina svojih navršio:
najmlađi će umrijet' kao stogodišnjak,
a tko ne doživi stotinu godina
prokletim će se smatrati.

²¹Gradit će kuće i stanovat' u njima,
saditi vinograde i uživati rod njihov.

²²Neće se više graditi da drugi stanuju
ni saditi da drugi uživa:
vijek naroda moga bit će k'o vijek drveta,
izabranici moji dugo će uživati
plodove ruku svojih.

²³Neće se zalud mučiti
i neće radati za smrt preranu,
jer će oni s potomcima svojim
biti rod blagoslovljenika Jahvinih.

²⁴Prije nego me zazovu, ja ću im se odazvat';
još će govoriti, a ja ću ih već uslišiti.

²⁵Vuk i janje zajedno će pasti,
lav će jesti slamu k'o govedo;
al' će se zmija prahom hraniti.
Nitko neće činiti zla ni štete
na svoj Svetoj gori mojoj" -
govori Jahve.

Opomena

66 Ovako govori Jahve:
"Nebesa su moje prijestolje,
a zemlja podnožje nogama!

Kakvu kuću da mi sagradite
i gdje da bude mjesto mog prebivališta?

²Tâ sve je moja ruka načinila
i sve je moje" - riječ je Jahvina.
"Ali na koga svoj pogled svraćam?
Na siromaha i čovjeka duha ponizna
koji od moje riječi dršće.

Protiv krivog žrtvovanja

³Ima ih koji kolju bika, ali i ljude ubijaju;
žrtvuju ovcu, ali i psu vrat lome.
Netko prinosi žrtvu, ali i krv svinjsku;
prinose kad, ali časte i kipove.

Kao što oni izabraše svoje putove
i duši im se mile gnusobe njihove,
⁴tako ću i ja izabrati za njih nevolje nesmiljene,
pustit ću na njih ono čega se plaše.
Jer zvaao sam, a nitko se ne odazva,
govorio sam, a nitko ne poslušao,
nego su činili što je zlo u očima mojim,
izabrali ono što mi nije po volji."

Apokaliptička pjesma

⁵Poslušajte riječ Jahvinu,
vi koji od njegove riječi dršćete.
"Govore braća vaša koja na vas mrze
i odbacuju vas radi moga imena:
'Neka se proslavi Jahve,
pa da radost vašu vidimo.'
Ali oni će biti postidjeni."

⁶Čuj! Buka iz grada, glas iz Hrama!
Glas je to Jahve koji uzvraća
svojim neprijateljima.

⁷Prije neg' bolove oćutje, eto je rodila.
Prije neg' trudove osjeti, porodi dječaka.

⁸Tko je takvo što čuo,
tko je takvo što vidio?
Može li se zemlja
u jednom danu napučiti?
Može li se narod odjednom roditi?
A tek što je osjetila trudove,
Sionka rodi sinove!

⁹"Zar bih ja otvorio krilo materino
a da ono ne rodi?" - govori Jahve.
"Zar bih ja, koji dajem rađanje,
zatvorio maternicu?" - kaže Bog tvoj.

¹⁰Veselite se s Jeruzalemom,
kličite zbog njega svi koji ga ljubite!
Radujte se, radujte s njime

Izaija

II. KNJIGA IZRAELOVE UTJEHE

- svi koji ste nad njim tugovali!
- ¹¹Nadojite se i nasitite
na dojkama utjehe njegove
da se nasišete i nasladite
na grudima krepčine njegove.
- ¹²Jer ovako govori Jahve:
"Evo, mir ću na njih kao rijeku svratiti
i kao potok nabujali bogatstvo naroda.
Dojenčad ću njegovu na rukama nositi
i milovati na koljenima.
- ¹³Kao što mati tješi sina,
tako ću i ja vas utješiti -
utješit ćete se u Jeruzalemu."
- ¹⁴Kad to vidite, srce će vam se radovati
i procvast će vam kosti k'o mlada trava.
Očitovat će se ruka Jahvina
na njegovim slugama
i gnjev nad neprijateljima njegovim.
- ¹⁵Jer, evo, dolazi Jahve s ognjem
- bojna su mu kola poput vihora -
da u jarosti gnjev svoj iskali
i prijetnje svoje u ognju žarkome.
- ¹⁶Da, sudit će Jahve ognjem
i mačem svakom smrtniku:
pobijenih Jahvinih mnoštvo će biti.

Protiv poganskih misterija

- ¹⁷Oni koji se posvećuju i čiste
u vrtovima iza onog jednog u sredini,
koji jedu svinjetinu, nečisto i miševе -
svi će zajedno izginuti, riječ je Jahvina.
- ¹⁸Ja dobro poznajem
njihova djela i namjere njihove.

Jahvina Slava među narodima

"Dolazim da saberem sve puke i jezike, i oni
će doći i vidjeti moju Slavu! ¹⁹Postavit ću im znak
i poslat ću preživjele od njih k narodima u Taršiš,
Put, Lud, Mošek, Roš, Tubal i Javan - k dalekim
otocima koji nisu čuli glasa o meni ni vidjeli moje
Slave - i oni će naviještati Slavu moju narodima.
²⁰I dovest će svu vašu braću između svih naroda
kao prinos Jahvi - na konjima, na bojnim kolima,
nosilima, na mazgama i jednogrbbim devama - na
Svetu goru svoju u Jeruzalemu" - govori Jahve -
"kao što sinovi Izraelovi prinose prinos u čistim
posudama u Domu Jahvinu. ²¹I uzet ću sebi
između njih svećenike, levite" - govori Jahve.
²²Jer, kao što će nova nebesa

- i zemlja nova, koju ću stvoriti,
trajati preda mnom" - riječ je Jahvina -
"tako će vam ime i potomstvo trajati.
- ²³Od mlađaka do mlađaka,
od subote do subote,
dolazit će svi ljudi
da se poklone pred licem mojim" -
govori Jahve.
- ²⁴Izlazeći, gledat ću trupla ljudi
koji se od mene odmetnuše:
crv njihov neće umrijeti
i njihov se oganj neće ugasi -
bit će na gadost svim ljudima.

Poslanica Filipljanima

VIJESTI I OPOMENE

Jedinstvo u poniznosti

2 Ima li dakle u Kristu kakve utjehe, ima li kakva ljubazna bodrenja, ima li kakva zajedništva Duha, ima li kakva srca i samilosti, ²ispunite me radošću: složni budite, istu ljubav njegujte, jednodušni, jedne misli budite; ³nikakvo suparništvo ni umišljenost, nego - u poniznosti jedni druge smatrajte višima od sebe; ⁴ne starajte se samo svaki za svoje, nego i za ono što se tiče drugih! ⁵Neka u vama bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu:

⁶On, trajni lik Božji,
nije se kao plijena držao
svoje jednakosti s Bogom,
⁷nego sam sebe "opljeni"
uzevši lik sluge,
postavši ljudima sličan;
obličjem čovjeku nalik,
⁸ponizi sam sebe,
poslušan do smrti,
smrti na križu.
⁹Zato Bog njega preuzvisi
i darova mu ime,
ime nad svakim imenom,
¹⁰da se na ime Isusovo
prigne svako koljeno
nebesnika, zemnika i podzemnika.
¹¹I svaki će jezik priznati:
"Isus Krist jest Gospodin!" -
na slavu Boga Oca.

Kršćani - svjetlost svijeta

¹²Tako, ljubljani moji, poslušni kako uvijek bijaste, ne samo kao ono za moje nazočnosti nego mnogo više sada, za moje nenazočnosti, sa strahom i trepetom radite oko svoga spasenja! ¹³Da, Bog u svojoj dobrohotnosti izvodi u vama i htjeti i djelovati. ¹⁴Sve činite bez mrmljanja i oklijevanja ¹⁵da budete besprijeekorni i čisti, djeca Božja neporočna posred poroda izopačena i lukava u kojem svijetlite kao svjetlila u svijetu ¹⁶držeći riječ Života meni na ponos za Dan Kristov, što nisam zaludu trčao niti se zaludu trudio. ¹⁷Naprotiv, ako se ja i izlijevam za žrtvu i bogoslužje, za vjeru vašu, radostan sam i radujem se sa svima vama. ¹⁸A tako i vi budite radosni i radujte se sa mnom.

Timotejevo i Epafroditovo poslanje

¹⁹Nadam se u Gospodinu Isusu da ću vam uskoro poslati Timoteja da mi odlane kad saznam što je s vama. ²⁰Nikoga doista nemam tako srodne duše tko bi se kao on svojski za vas pobrinuo ²¹jer svi traže svoje, a ne ono što je Isusa Krista. ²²A prokušanosť vam je njegova poznata: kao dijete s ocem služio je sa mnom evanđelju. ²³Njega se dakle nadam poslati tek što razvidim što je sa mnom. ²⁴A uvjeren sam u Gospodinu da ću i sam uskoro doći.

²⁵Smatrao sam potrebnim poslati k vama Epafrodita, brata, suradnika i suborca moga kojega ste poslali da mi posluži u potrebi. ²⁶Jer je čeznuo za svima vama i bio zabrinut što ste saznali da je obolio. ²⁷I doista je gotovo na smrt bio obolio, ali Bog mu se smilovao, ne samo njemu nego i meni, da me ne zadesi žalost na žalost. ²⁸Brže ga dakle poslah da se, pošto ga vidite, opet obradujete, i ja da budem manje žalostan. ²⁹Primitite ga dakle u Gospodinu sa svom radosti i poštujujte takve ³⁰jer se za djelo Kristovo smrti sasvim približio, životnoj se pogibli izložio da nadopuni ono u čemu me vi ne mogoste poslužiti.

Jeremija

Djelovanje proroka Jeremije pada u posljednja desetljeća južnog kraljevstva: 625-587 godine prije Krista. On je svjedok i sudionik vrlo dramatičnih zbivanja starog Istoka koja su zahvatila i Palestinu: prati uzdizanje novobabilonskog carstva i pad dotadašnje asirske sile; doživljuje Nabukodonozorov prodor u Izrael i Judeju 605. pr. Kr., opsjedanje i osvajanje Jeruzalema 597. te konačno razorenje grada i drugo veliko izgnanstvo Židova u Babilon 587.pr. Kr. Sam nam Jeremija, čovjek dubokih osjećaja, u svojim govorima i ispovijestima otkriva svoju bol.

Kad kronološkim redom poredamo povijesne izvještaje njegove knjige i njegove autobiografske „ispovijesti“, dobivamo, uz pomoć ostalih povijesnih dokumenata, ovu historijsku pozornicu njegova djelovanja. Kao savjetnik Jošije, prema Bibliji jednoga od rijetkih dobrih kraljeva, pokušao je u narodu nastaviti obnovu koju je bio počeo prorok Izaija s kraljem Ezekijom. Kad je opala asirska moć, pružila se prilika da se sjeverno kraljevstvo otme stranoj vlasti i združi s

Jeruzalemom. U zemlji punoj idola, razvrata, tlačenja i nepravde počela se tada buditi nada u novo uređenje vjerskoga, društvenog i političkog života izabranog naroda. God. 622. pr. Kr., nađen je stari dokument, *Ponovljeni zakon*, koji je imao poslužiti kao osnovica obnove.

Uto je egipatski faraon Neko II, hoteći predusresti Nabukodonozorovu navalu, pošao u pomoć svome savezniku Asiriji. Dok je prolazio Palestinom, Jošija mu se opro i pao u boju kod Megida g. 609. pr. Kr. Time je osujećena obnova i izgubljena politička nezavisnost. Egipćani su Judeji nametnuli kralja Jojakima, koji nije slijedio politiku svoga oca. Prevladavalo je uvjerenje da se Jeruzalemu i kraljevstvu ništa ne može dogoditi jer je Hram nepovrediv i bogoslužje u njemu osigurava spas. Jeremija je stoga oštro napadao i Hram, i raskošno bogoslužje, i obrezanje, i državno uređenje. Kralj je 597. pr. Kr. odveden u izgnanstvo, da Nabukodonozor na njegovo mjesto postavi najmlađeg Jošijina sina Sidkiju. No i Sidkija se poveo za Egiptom: udružio se s njim u savez protiv babilonskog carstva. Jeremija se tomu bezuspješno protivio. Dospio je dvaput u zatvor (Jr 36-40). U to se vrijeme već obraća izgnanicima u Babiloniji: u njima vidi klicu željene obnove.

46. tjedan, 230. dan čitanja, utorak, 17. listopada 2017.

Jr 1-4
Fil 3-4

Nabukodonozor je g. 587. pr. Kr. zauzeo Jeruzalem, skinuo Sidkiju i postavio na prijestolje Gedaliju. Taj je slušao Jeremiju i nastojao oko mira i nutarnjeg blagostanja, ali ga je neki fanatik ubio. Mnogi su Judejci, u strahu od asirske osvete, pobjegli u Egipat te silom odveli onamo i Jeremiju. Ondje je prorok izrekao posljednji govor i iščezao iz javnosti.

Dok je osjećajni Jeremija kao patnik i izgnanik sudjelovao u ovim burnim događajima, nije mogao ne sjetiti se teških trenutaka iz prošlosti svoga naroda.

Kao pravi Izraelac shvatio je povijest kao učiteljicu života. U prošlosti je Jahve uvijek uspješno izbavljao narod iz nevolja. To će učiniti i sada. Narod može propadati, Hram se može rušiti, Jeruzalem može biti opustošen, ali se nutarnja veza s Jahvom ne može prekinuti: („Knjiga utjehe“ Jer 30-31). On stoga poziva svoje sunarodnjake na pounutrašnjenje Saveza s Jahvom, na „obrezanje srca“, i pripravlja ga na Novi savez koji će Jahve sklopiti s narodom u duhu i po srcu. Pravu vezu između Jahve i njegova naroda izražava slikom, u Bibliji tako čestom, zaručničke ljubavi, koja nužno mora biti uzajamna.

Hebrejski se tekst Jeremijine knjige prilično razlikuje od grčkoga teksta. U knjizi, osim toga, ima dosta ponavljanja, umetaka, a podatci su u njoj i logično i kronološki slabo povezani. Sve to upućuje na dugu povijest postanka ovog spisa. Pojedini su njegovi dijelovi najprije usmenom predajom prenošeni, prerađivani, možda i pismeno fiksirani, dok ih neki redaktor, brižno pazeći da ništa ne propadne, nije konačno skupio u jednu knjigu. Na takav nas zaključak upućuje osobito gl. 36, koja izvješćuje o tom kako je Baruh sređivao Jeremijine govore.

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

Naslov

1 Riječi Jeremije, sina Hilkišina, svećenika iz Anatota, u zemlji Benjaminovoj.
²Njemu dođe riječ Jahvina, u dane Jošije, sina Amonova, kralja Judina, trinaeste godine vladanja njegova: ³zatim u dane Jojakima, sina Jošijina, kralja Judina, do svršetka jedanaeste godine Sidkije, sina Jošijina, kralja Judeje sve do Jeruzalema, u petom mjesecu izgnanstva.

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

1. U DANE JOŠIJE

Poziv Jeremijin

⁴Dođe mi riječ Jahvina:
⁵"Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh; prije nego što iz krila majčina izađe, ja te posvetih, za proroka svim narodima postavih te."
⁶A ja rekoh: "Ah, Gospode Jahve, gle, ja ne umijem govoriti: dijete sam."
⁷A Jahve mi odvrati: "Ne govori: 'Dijete sam!' Već idi k onima kojima te šaljem i reci sve ono što ću ti narediti."
⁸Ne boj ih se: jer ja sam s tobom da te izbavim," riječ je Jahvina.
⁹I tada Jahve pruži ruku, dotače se usta mojih i reče: "Evo, u usta tvoja stavljam riječi svoje."
¹⁰Gle: postavljam te danas nad narode i kraljevstva, da istrebljuješ i rušiš, da zatireš i ništiš, da gradiš i sadiš."
¹¹I dođe mi riječ Jahvina: "Što vidiš, Jeremija?" A ja ću: "Vidim granu bademovu."
¹²Tada mi Jahve reče: "Dobro vidiš, jer ja bdim nad riječima svojim da ih ispunim!"
¹³I dođe mi riječ Jahvina: "Što vidiš?" A ja ću: "Vidim uzavrio lonac, a otvor mu gleda na sjever."

¹⁴I Jahve mi reče: "Sa sjevera buknuće zlo protiv svih stanovnika ove zemlje.

¹⁵Jer evo, ja ću sazvati sva sjeverna kraljevstva" - riječ je Jahvina.

"I ona će doći: svako će od njih staviti svoje prijestolje pred ulaz vrata Jeruzalema, protiv svih zidina njegovih, i protiv svih gradova judejskih.

¹⁶I sudit ću im za sve opačine njihove; zato što me ostaviše, zato što kadiše drugim bogovima i klanjahu se djelima ruku svojih.

¹⁷Ti bedra svoja sad opaši, ustaj, pa ćeš im govoriti sve što ću tebi zapovjediti. Ne dršći pred njima, da ne bih morao učiniti da uzdršćeš pred njima.

¹⁸Danas te, evo, postavljam kao grad utvrđeni, kao stup željezni, k'o zidinu brončanu protiv sve zemlje: protiv kraljeva i knezova judejskih, svećenika i naroda ove zemlje.

¹⁹I borit će se s tobom, al' te neće nadvladati, jer ja sam s tobom da te izbavim," riječ je Jahvina.

Prve Jeremijine propovijedi: Otpadništvo Izraelovo

2 I dođe mi riječ Jahvina: ²"Idi i viči u uši Jeruzalemu: Ovako govori Jahve: Spominjem se mladosti tvoje privržene, ljubavi tvoje zaručnice: ti pođe za mnom u pustinju, po zemlji gdje se ne sije.
³Izrael bijaše Jahvi svetinja, prvina plodova njegovih; tko god od njih jeđaše, bijaše kažnjen; zlo ga snađe" - riječ je Jahvina.
⁴"Čujte riječ Jahvinu, dome Jakovljevi, i svi rodovi doma Izraelova.
⁵Ovako govori Jahve: 'Kakvu nepravdu nađoše oci vaši na meni

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

te se udaljiše od mene?
 Za ispraznošću pođoše,
 te sami isprazni postadoše.
⁶Ne pitahu: Gdje je Jahve
 koji nas izvede iz zemlje egipatske
 te nas vođaše kroz pustinju,
 po zemlji pustoj, jedva prohodnoj,
 po zemlji suhoj i mračnoj,
 po zemlji kojom nitko ne prolazi,
 nit' se tko nastanjuje?'
⁷U zemlju vinograda i maslinika
 ja vas dovedoh,
 da se hranite plodom i dobrotom njezinom.
 Ali tek što udoste zemlju svoju oskvrnuste
 i baštinu svoju u gnusobu pretvoriste.
⁸Svećenici ne govoraše: 'Gdje je Jahve?'
 Tumači Zakona mene ne upознаše,
 pastiri otpadoše od mene,
 a proroci prorokovaše u ime Baalovo
 i išahu za onima što im pomoći ne mogoše.
⁹Zato ću još parnicu voditi s vama
 - riječ je Jahvina -
 i parbit ću se sa sinovima sinova vaših.
¹⁰Pođite, dakle, na otoke kitimske, da vidite, ili
 u Kedar pošljite izvidnice
 te dobro promislite i provjerite
 je li se igda što slično zbililo.
¹¹Je li koji narod mijenjao bogove -
 oni čak i nisu bogovi!
 A narod moj Slavu svoju zamijeni
 za one što ne pomažu!
¹²Zapanjite se nad tim, nebesa,
 zgranite se i zaprepastite,"
 riječ je Jahvina.
¹³"Jer dva zla narod moj učini:
 ostavi mene,
 Izvor vode žive,
 te iskopa sebi kladence,
 kladence ispucane
 što vode držati ne mogu.
¹⁴Je li Izrael rob
 il' sluga u kući rođen?
 Zašto plijenom posta?
¹⁵Lavovi su na nj rikali,
 podizali glas svoj.
 U pustoš pretvoriše zemlju njegovu,
 gradove popališe, nema im žitelja.
¹⁶Čak i oni iz Memfisa i Tafnisa
 brijahu ti tjeme.

¹⁷Nisi li to sam sebi učinio
 otpavši od Jahve, Boga svojega?
¹⁸A sad, zašto krećeš u Egipat
 da piješ vode iz Nila?
 Zašto krećeš u Asiriju
 da piješ vode iz Rijeke?
¹⁹Opačina te tvoja kažnjava,
 otpadništvo te tvoje osuđuje.
 Shvati i vidi
 kako je teško i gorko
 što ostavi Jahvu, Boga svojega,
 što više nema straha mog u tebi" -
 riječ je Gospoda Jahve nad Vojskama.
²⁰"Da, odavna ti slomi jaram svoj,
 raskide veze što te vezahu
 i reče: 'Neću da robujem.'
 Pa ipak, na svakom povišem humu,
 pod svakim drvetom zelenim
 lijegao si k'o bludnica.
²¹A ja te zasadih kao lozu izabranu,
 k'o sadnicu plemenitu.
 Kako li mi se samo prometnu u jalov izrod,
 u lozu divlju!
²²Da se i lužinom opereš,
 napravljenom od mnogo pepela,
 ostat će mrlja bezakonja tvoga preda mnom"
 - riječ je Jahve Gospoda.
²³"Kako samo možeš reći:
 'Nisam se uprljala,
 za baalima nisam trčala.'
 Pogledaj tragove svoje u Dolini,
 upoznaj što si učinila.
 Deva brza što krstari stazama svojim,
²⁴magarica divlja navikla na pustinju,
 u pohoti svojoj požudno dašće,
 tko da je ukroti u vrijeme gonjenja?
 Tko god je traži, neće se umoriti,
 naći će je u mjesecu njezinu.
²⁵Čuvaj se da ti noga ne obosi,
 grlo se ne osuši.
 A ti kažeš: 'Ne, uzalud je!
 Jer volim strance, i za njima ću ići.'
²⁶Kao što se lupež zastidi kad ga uhvate,
 tako će se zastidjeti sinovi - dom Izraelov,
 oni, kraljevi, knezovi,
 svećenici i proroci njihovi
²⁷koji govore drvetu: 'Ti si otac moj!
 a kamenu: 'Ti si me rodio!
 jer mi leđa okreću,

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

a ne lice,
ali u nevolji svojoj zapomažu:
'Ustani, spasi nas!'
²⁸Gdje su bogovi što ih ti sam načini?
Nek' ustanu ako te mogu
spasiti u nevolji tvojoj!
Jer imaš, o Judejo,
bogova koliko i gradova!
Koliko Jeruzalem ima ulica,
toliko Baal ima žrtvenika.
²⁹Zašto hoćete da se sa mnom parbite?
Svi se od mene odmetnuste" -
riječ je Jahvina.
³⁰"Zaludu sam udarao sinove vaše:
vi iz toga ne uzeste pouke:
mačevi vaši rastrgaše vaše proroke
kao lav zatornik.
³¹Kakva li ste roda? Čujte riječ Jahvinu:
Zar bijah pustinja Izraelu,
il' zemlja mračna?
Zašto moj narod govori:
'Slobodu hoćemo,
nećemo više k tebi!'
³²Zaboravlja li djevica svoj nakit
il' nevjesta pojas svoj?
A narod moj mene zaboravi,
bezbroy je tomu već dana.
³³O, kako li dobro znaš svoj put
kad tragaš za ljubavlju!
Zato si i na zlo
putove svoje navikla.
³⁴Čak su i ruke tvoje
omašćene krvlju siromaha nevinih:
nisi ih zatekla kako provaljuju vrata tvoja.
Da, za sve njih ti ćeš odgovarati.
³⁵A govoriš: 'Nevina sam,
gnjev se njegov odvratio od mene.'
Evo me da ti sudim
jer govoriš: 'Nisam zgriješila.'
³⁶Kako si jadna
u zabludjelosti svojoj!
I Egipćani će te posramiti
kao što te posramiše Asirci.
³⁷I odavde ćeš morati otići
s rukama nad glavom svojom,
jer Jahve odbaci one u koje se uzdaš;
ti nećeš biti sretna s njima."

Pjesma o obraćenju

3 "Ako muž otpusti ženu svoju
i ona ide od njega te se uda za drugoga,
ima li još pravo da se vrati njemu?
Nije li ta žena sasvim oskvrnuta?
A ti si bludničila s mnogim milosnicima,
pa da se meni vratiš?" - riječ je Jahvina.
²Podigni oči na goleti i pogledaj:
gdje te to nisu oskvrnuli?
Na putovima si ih dočekivala
kao Arapin u pustinji.
Ti si oskvrnula zemlju
bludom i opačinom svojom,
³zato i kiše prestadoše
i kasni daždevi ne padoše.
Čelo ti je kao u bludnice:
ni zacrvenjela se nisi.
⁴Ne dovikuješ li mi sada: 'Oče moj,
ti si prijatelj mladosti moje!
⁵Hoće li zauvijek plamtjeti,
vječno tinjati gnjev tvoj?'
Tako govoriš, a činiš i dalje zla
koliko god možeš."

Poziv na obraćenje

⁶Jahve mi reče u dane kralja Jošije: "Vidje li
što učini odmetnica Izrael? Ona odlazi na
svaku visoku goru i pod svako zeleno stablo i
ondje se podaje bludu. ⁷A ja mišljah: 'Poslije
svega što učini vratit će se k meni.' Ali se ona
ne vraća. I to vidje sestra njena, nevjernica
Judeja. ⁸A vidje i kako otpustih odmetnicu
Izraela zbog svih preljuba i dadoh joj knjigu
otpusnu. Ali sestra joj, nevjernica Judeja,
nimalo se ne poboja, pa i ona okrenu u blud. ⁹I
svojim lakoumnim bludom obeščasti zemlju;
činila je preljub s kamenjem i drvijem. ¹⁰I nakon
svega toga nije se vratila k meni nevjernica
sestra njezina, Judeja, svim srcem svojim, već
samo prijetvorno" - riječ je Jahvina.
¹¹I reče mi Jahve: "Odmetnica Izrael
pravednija je od Judeje nevjernice. ¹²Idi i viči
prema Sjeveru ove riječi. Reci:
Vrati se, odmetnice, Izraele,
riječ je Jahvina.
Ne gnjevi se više lice moje na vas,
jer sam milostiv - riječ je Jahvina -
neću se gnjeviti dovijeka."

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

¹³Samo priznaj svoju krivnju
da si se odvrkla od Jahve, Boga svojega,
i odlutala k tuđincima, pod svako drvo zeleno
i nisi slušala glasa mojega -
riječ je Jahvina.

Mesijanski narod na Sionu

¹⁴Vratite se, sinovi odmetnici - riječ je Jahvina - jer ja sam vaš Gospodar. Uzet ću vas, po jednoga iz svakoga grada, po dvojicu od svakoga roda, da vas odvedem na Sion. ¹⁵I dat ću vam pastire po srcu svojemu koji će vas pasti razumno i mudro. ¹⁶A kad se u one dane namnožite i narodite u zemlji - riječ je Jahvina - više se neće govoriti: 'Kovčeg Jahvina Saveza' i nitko neće na nj misliti, nitko ga se neće sjećati ni za njim čeznuti, niti ga ponovo graditi. ¹⁷U to će se vrijeme Jeruzalem zvati 'Prijestolje Gospodnje'; i svi će se narodi u njemu sabrati u ime Jahvino, i nijedan se više neće tvrdoglavo povoditi za pokvarenim srcem svojim. ¹⁸U one dane slagat će se dom Judin s domom Izraelovim; i zajedno će krenuti iz Zemlje sjeverne u zemlju koju ocima vašim dadoh u baštinu."

Nastavak pjesme o obraćenju

¹⁹A ja rekoh:
"Kako da te ubrojam među sinove
i dam ti zemlju slasti,
baštinu, najljepši biser među narodima!
Pomislih: Ti ćeš me zvati 'Oče moj!'
i nećeš se više odvratiti od mene."
²⁰"Ali kao što se žena iznevjeri mužu svome,
tako se i vi iznevjeriste meni,
dome Izraelov" - riječ je Jahvina.
²¹Čuj! Po goletima plač se čuje,
zapomaganje djece Izraelove,
jer skrenuše s puta svojega.
Jahvu, Boga svoga, zaboraviše.
²²- Vratite se, sinovi, što se odvratiste,
izliječit ću odmetništva vaša!
- Evo nas, dolazimo k tebi,
jer ti si Jahve, Bog naš!
²³Doista, prijevani su visovi,
građa po brdima.
Odista, u Jahvi, Bogu našem,
spasenje je Izraelovo!

²⁴Baal je proždri trud naših otaca
još od mladosti naše:

ovce njihove i goveda,
njihove kćeri i sinove.

²⁵Lezimo u sramotu svoju,
nek' nas pokrije ruglo naše!
Jer Jahvi, Bogu svome, sagriješismo
mi i oci naši, od mladosti svoje
do dana današnjeg,
i ne slušamo glasa Jahve, Boga svojega.

4 "Ako se, Izraele, želiš vratiti -
riječ je Jahvina -
k meni se vrati;
ukloniš li grozote svoje,
više ne moraš bježati od mene.

²Ako se zakuneš: 'Živoga mi Jahve!'
istinito, pravo i pravedno,
narodi će se blagoslivljati u tebi
i tobom se dičiti."

³Jer ovako govori Jahve
Judejcima i Jeruzalemcima:
"Prokrčite sebi prljuše,
ne sijte po trnjacima.

⁴Obrežite se Jahvi,
skinite obrezak sa srca svojega,
Judejci i Jeruzalemci,
jer će bijes moj buknuti kao vatra
i gorjet će, a nikog da ugasi,
zbog zlodjela i opačina što ih počiniste.

Naježda sa sjevera

⁵Objavite u Judeji,
razglasite u Jeruzalemu!
Trubite u rog širom zemlje,
vičite punim glasom i recite:
'Svi na okup!

Zavucimo se u gradove svoje utvrđene!
⁶Dižite znak prema Sionu!
Bježite! Nemojte zastajati!
Jer dovodim nesreću sa Sjevera,
veliku propast.

⁷Lav se podiže iz čestara svoga,
zatornik naroda izađe iz svog mjesta,
krenu da zemlju tvoju opustoši:
gradove će tvoje razoriti,
nestat će im žitelja.

⁸Zato se u kostrijet ognite,
kukajte, naričite,

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

jer rasplamtjela jarost Jahvina
nas nije mimoišla.

⁹U dan onaj - riječ je Jahvina -
klonut će srce kralju i knezovima.

Svećenici će se zapanjiti,
proroci umuknuti.

¹⁰I reći će: 'Ah, Jahve, Gospodine,
zaista nas teško prevari
kad reče: 'Uživat ćete mir'
a sad nam je mač pod grlom.'

¹¹U to će se vrijeme reći
narodu ovom i Jeruzalemu:
Vruć vjetar s pustinjskih sipina
puše prema kćeri naroda moga;
ali ne da hladi i da pročisti!

¹²Doći će mi vjetar pun prijjetnje,
i ja ću im tada izreći sud!

¹³Gle: diže se k'o oblačine,
kola mu slična vihoru,
konji brži od orlova.

Jao nama! Propadosmo!
¹⁴Operi opačinu sa srca svoga, Jeruzaleme,
da bi se spasio.

Dokle će se u grudima tvojim
misli zločinačke gnijezditi?

¹⁵Jer glas naviješta od Dana,
s gore Efrajimove najavljuje nesreću.

¹⁶Opomenite, razglasite po Judeji,
obznanite Jeruzalemu:

neprijatelji dolaze iz daleke zemlje
i poklike izvikuju protiv gradova judejskih;

¹⁷poput čuvara poljskih okružuju Jeruzalem,
jer se odmetnu od mene" -
riječ je Jahvina.

¹⁸Put tvoj i djela tvoja
to ti učiniše.

To je tvoja nesreća! Kako je gorka,
kako li pogađa u srce!

¹⁹Utrobo moja! Utrobo moja, bolujem,
srce mi se razdire!

Dršće mi duša!
Ne mogu šutjeti,
jer čujem glas roga,
poklike bojne.

²⁰Javljavu slom za slomom,
sva je zemlja poharana,
moji su šatori iznenada opustošeni,
u tren oka sva skloništa moja uništena.

²¹Dokle ću gledati bojne znakove,

slušati pozive roga?

²²Da, bezuman je moj narod,
ne poznaju me,
djeca su oni nerazumna,
ništa ne shvaćaju,
mudri su tek za zlodjela,
al' činiti dobro ne umiju.

²³Gledam zemlju: pusta je, evo, i prazna,
nebesa: svjetlost im iščezla.

²⁴Gledam brda: gle, tresu se,
a svi se humci uzdrмали.

²⁵Gledam: evo čovjeka nema,
ptice nebeske sve su odletjele.

²⁶Gledam: plodno polje, evo, opustje,
sve gradove razori Jahve
žestinom gnjeva svoga.

²⁷Da, ovako govori Jahve:
"Sva će zemlja biti poharana,
ja ću joj zadati posljednji udarac.

²⁸Na to će se zemlja u crno zaviti,
a nebesa, gore, potamnjeti.
Jer rekoh, i neću se raskajati,
odlučih i neću odustati.

²⁹Pred vikom 'Konjanici i strijelci!'
sva se zemlja u bijeg daje:

bježe u šipražje,
penju se na hridi:
svi su gradovi napušteni:
nigdje više žive duše.

30A ti, opustošena, što ćeš učiniti?
Da se i grimizom zaodjeneš,
nakitom zlatnim ukrasiš

i oči ličilom izraniš,
uzalud se uljepšavaš!

Ljubavnici tvoji tebe preziru:
traže glavu tvoju.

³¹Da, jauk kao u bolesnice čujem,
vrisak kao u one što prvi put rađa;
čuj, to kći sionska jeca
i pruža ruke:

'Jao meni! Duša mi zamire
pod udarcima ubojica!'

Poslanica Filipljanima

VIJESTI I OPOMENE

POSLJEDNJI SAVJETI

Pravi put spasenja

3 Uostalom, braćo moja, radujte se u Gospodinu! Pisati vam jedno te isto meni nije dosadno, a za vas je sigurnije. ²Čuvajte se tih pasa, čuvajte se tih opakih radnika, čuvajte se te osakaćenosti! ³Jer mi smo obrezanje, mi koji u Duhu Božjemu obavljamo bogoslužje i dičimo se Kristom Isusom, a ne pouzdajemo se u tijelo, ⁴iako bih se ja mogao pouzdati i u tijelo. Smatra li tko drugi da se može uzdati u tijelo, ja još više: ⁵obrezan osmog dana, od roda sam Izraelova, plemena Benjaminova, Hebrej od Hebreja; po Zakonu farizej, ⁶po revnosti progonitelj Crkve, po pravednosti zakonskoj besprijekoran. ⁷Ali što mi god bijaše dobitak, to poradi Krista smatram gubitkom. ⁸Štoviše, čak sve gubitkom smatram zbog onoga najizvrsnijeg, zbog spoznanja Isusa Krista, Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih i otpadom smatram: da Krista steknem ⁹i u njemu se nađem - ne svojom pravednošću, onom od Zakona, nego pravednošću po vjeri u Krista, onom od Boga, na vjeri utemeljenoj - ¹⁰da upoznam njega i snagu uskrsnuća njegova i zajedništvo u patnjama njegovim, ¹¹ne bih li kako, suobličen smrti njegovoj, prispio k uskrsnuću od mrtvih. ¹²Ne kao da sam već postigao ili dopro do savršenstva, nego - hitim ne bih li kako dohvatio jer sam i zahvaćen od Krista. ¹³Braćo, ja nipošto ne smatram da sam već dohvatio. Jedno samo: što je za mnom, zaboravljam, za onim što je preda mnom, prežem, ¹⁴k cilju hitim, k nagradi višnjeg poziva Božjeg u Kristu Isusu. ¹⁵Koji smo god zreli, ovako mislimo! I ako što drukčije mislite, Bog će vam ovako objaviti. ¹⁶Samo, držimo se onoga do čega smo stigli!

¹⁷Braćo! Nasljedovatelji moji budite i promatrajte one koji žive po uzoru koji imate u nama. ¹⁸Jer često sam vam govorio, a sada i plaćući govorim: mnogi žive kao neprijatelji križa Kristova. ¹⁹Svršetak im je propast, bog im je truh, slava u sramoti - jer misle na zemaljsko. ²⁰Naša je pak domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: ²¹snagom kojom ima moć sve sebi podložiti on će

preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svomu slavnomu.

4 Stoga, braćo moja ljubljena i željkovana, radosti moja i vijenče moj, tako - čvrsto stojte u Gospodinu.

POSLJEDNJI SAVJETI

²Evodiju zaklinjem, i Sintihu zaklinjem da budu složne u Gospodinu. ³Da, molim i tebe, čestiti družo, pomaži im jer su se one u evanđelju borile zajedno sa mnom, i s Klementom i ostalim mojim suradnicima, kojih su imena u knjizi Života.

⁴Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! ⁵Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu! ⁶Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu - molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem - očitujte svoje molbe Bogu. ⁷I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu.

⁸Uostalom, braćo, što je god istinito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvalevrijedno; je li što krepost, je li što pohvala - to nek' vam je na srcu! ⁹Što ste naučili, i primili, i čuli, i vidjeli na meni - to činite i Bog mira bit će s vama!

Zahvala za poslanu pomoć

¹⁰Uvelike se obradovah u Gospodinu što ste napokon procvati te mislite na me; mislili ste i prije, ali niste imali prigode. ¹¹Govorim to ne zbog oskudice, ta naučen sam u svakoj prigodi biti zadovoljan. ¹²Znam i oskudijevati, znam i obilovati! Na sve sam i na svašta navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i oskudijevati. ¹³Sve mogu u Onome koji me jača! ¹⁴Ipak, lijepo je od vas što sa mnom podijeliste moju nevolju. ¹⁵A i vi, Filipijani, znate: u početku evanđelja, kad otputovah iz Makedonije, nijedna mi se Crkva nije pridružila u pogledu izdataka i primitaka, doli vi jedini. ¹⁶Čak ste mi i u Solun i jednom, i dvaput, za potrebe poslali. ¹⁷Ne, ne tražim dara; tražim samo plod izobilan u vašu korist. ¹⁸Imam svega i u izobilju; namiren sam otkad po Epafroditu primih ono od vas, miris ugodan, žrtvu milu, ugodnu Bogu. ¹⁹A Bog moj ispunit će svaku vašu potrebu po bogatstvu

Poslanica Galaćanima

UVOD

I. PAVLOVA OSOBNA OBRANA

svome, veličanstveno, u Kristu Isusu. ²⁰Bogu pak, Ocu našem, slava u vijeke vjekova! Amen.

Konačni pozdravi i želje

²¹Pozdravite svakoga svetog u Kristu Isusu. Pozdravljaju vas braća koja su sa mnom.

²²Pozdravljaju vas svi sveti, ponajpače oni iz careva dvora.

²³Milost Gospodina Isusa Krista s duhom vašim!

46. tjedan,
231. dan čitanja, srijeda, 18. listopada
2017.

Jr 5,1-8,3
Kol1,1-2,14

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

Uzroci najezde

5 Prođite ulicama jeruzalemskim, pogledajte dobro i raspitajte se, tražite po njegovim trgovima, pa ako nađete ijednoga čovjeka koji čini pravo i traži istinu, oprostit ću ovom gradu" - riječ je Jahvina.

²Pa kad i govore: "Živoga mi Jahve!" doista se krivo zaklinju.

³Jahve, nisu li oči tvoje upravljene k istini? Biješ ih, ali njih ne boli; zatireš ih, al' oni odbijaju pouku tvoju. Čelo im je tvrđe od litice, odbijaju da se obrate.

⁴Rekoh: "Samo siromasi tako ludo postupaju, jer ne znaju puta Jahvina ni pravo Boga svojega.

⁵Poći ću, dakle, velikima i njima ću govoriti, jer oni poznaju put Jahvin i pravo Boga svojega." Ali oni svi složno razbiše jaram i sve veze pokidaše.

⁶I zato ih šumski lav napada, vuk pustinjski razdire, leopardi vrebaju gradove njihove, tko god iziđe iz njih bit će rastrgan. Jer su grijesi njihovi mnogobrojni, mnogostruki otpadi njihovi.

⁷"Zašto da ti oprostim? Sinovi me tvoji napustiše, zaklinju se lažnim bogovima. Ja ih nasitih, oni preljub učiniše, u bludničinu kuću nagrnuše.

⁸Oni su k'o ugojeni, sileni konji: ržu za ženom bližnjega svoga.

⁹Pa da to ne kaznim - riječ je Jahvina - narodu takvu da se ne osvetim?

¹⁰Popnite se na zidove! Razarajte! Uništite, ali ne posvema! Iščupajte sve čokote jer nisu Jahvini.

¹¹Da, podlo me izdadoše dom Izraelov i dom Judin" - riječ je Jahvina.

¹²Zanijekaše Jahvu,

rekoše: "Nema ga! Zlo nas neće snaći, nećemo iskusiti ni gladi ni mača!"

^{13a}A proroci su poput vjetra, govornika nema među njima!"

¹⁴Zato ovako govori Jahve, Bog nad Vojskama: "Zato što su tako govorili, ^{13b}evo što će im se zbiti: U oganj ću pretvoriti svoje riječi u tvojim ustima, a narod ovaj u drvo da ga oganj proždre.

¹⁵Evo, dovest ću na vas narod izdaleka, dome Izraelov - riječ je Jahvina. Narod nepobjediv, narod drevan, narod kojega jezik nećeš znati, ni razumjeti što govori.

¹⁶Tobolac mu je razjapljen grob. Svi su oni po izboru junaci.

¹⁷On će proždrijet' tvoju žetvu, tvoj kruh, sinove i kćeri tvoje, ovce i goveda tvoja, grožđe i smokve tvoje, razorit će ti gradove tvrde u koje se sada uzdaš."

Dva dodatka

¹⁸"Ali ni tada - riječ je Jahvina - neću te posve uništiti.

¹⁹A kad budu pitali: 'Zašto nam Jahve, Bog naš, učini sve ovo?' ti ćeš im odgovoriti: 'Jer ste mene ostavili da biste služili tuđim bogovima u svojoj zemlji, služit ćete tuđincu u zemlji koja nije vaša!'"

Opomena

²⁰"Objavite ovo domu Jakovljevu i obznanite po Judeji:

²¹Čujte, dakle, ovo, narode ludi i nerazumni: oči imaju, a ne vide, uši imaju, a ne čuju!

²²Zar se mene nećete bojati - riječ je Jahvina - zar nećete drhtati preda mnom koji sam stavio pijesak moru za granicu,

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

za vječnu među koje nikad neće prijeći:
ono se biva, al' je nemoćno,
valovi mu huče, ali prijeći neće.

²³No, u naroda ovog
srce je prkosno, nepokorno;
oni se udaljiše -
to je snaga njihova!

²⁴Ne rekoše u srcu svome:
'Bojmo se Jahve, Boga svojega,
koji nam u pravi čas šalje
dažd rani i kišu kasnu
i koji nam čuva tjedne
određene za žetvu.'

²⁵Vaša bezakonja narušiše ovo,
vaši vam grijesi uništiše blagostanje.

Bezakonje

²⁶Da, u mome narodu ima zlikovaca:
kao ptičari vrebaju iz zasjede,
postavljaju zamke, hvataju ljude.

²⁷Kao što je krletka puna ptica,
tako su njihove kuće pune grabeža;
postadoše tako veliki i bogati,
²⁸tusti i ugojeni.

Da, prevršila se mjera zla,
ne brane prava,
prava sirote ne sreću,
ne mare za pravo sirotinje.

²⁹Pa da to ne kaznim - riječ je Jahvina -
narodu takvu da se ne osvetim?

³⁰Strahote i grozote
zbivaju se u ovoj zemlji:

³¹proroci laž proriču,
a svećenici poučavaju na svoju ruku.

A mojem narodu to omilje!
Al' što ćete raditi na kraju?

Još o najezdi

6 Bježite, sinovi Benjaminovi,
isred Jeruzalema!
U Tekoi zatrubite u rog,
na Bet Hakeremu podignite bojni stijeg!
Jer sa Sjevera se nadvija nesreća,
propast velika.

²Može li se Kći sionska
usporedit' s nježnom tratinom?

³K njoj dolaze pastiri sa stadima.
Svud oko nje razapeše šatore,

svaki pase na dijelu svome.

⁴S njome zametnite sveti boj!
Na noge! Navalimo usred dana!
Jao nama, jer se dan naginje k zapadu,
a večernje sjene duljaju!

⁵Na noge! Navalimo usred noći,
razrušimo dvore njene!"

⁶Jer ovako zbori Jahve nad Vojskama:
"Oborite stabla njena,
podignite nasip oko Jeruzalema,
to je grad laži,
u njemu je sve samo tlačenje.

⁷Kao što iz studenca izvire voda,
tako iz njega opačina izvire.
U njemu se čuje samo nasilje i pustošenje,
preda mnom su svagda bolesti i rane.

⁸Popravi se, Jeruzaleme,
da mi se duša od tebe ne odvrati,
da te ne pretvorim u pustoš,
u zemlju nenastanjenu."

⁹Ovako govori Jahve nad Vojskama:
"Paljetkuj, paljetkuj kao lozu
Ostatak Izraelov!

Poput berača pruži ruke
među čokote!"

¹⁰Komu treba da govorim,
koga da opomenem da me saslušaju?
Gle, uho im je neobrezano
stog ne mogu čuti.

Gle, riječ Jahvina postade im porugom,
nije im mila.

¹¹Prepun sam gnjeva Jahvina,
ne mogu više izdržati!
- Izlij ga, dakle, po djeci na ulici
i na skupove mladića.

Sve će ih obuzeti: muža i ženu,
starca i čovjeka zrele dobi.

¹²Njihove će kuće pripasti drugima,
a tako i polja i žene im.

"Da, ispružit ću ruku svoju - govori Jahve -
na stanovnike ove zemlje,

¹³jer od najmanjega do najvećeg
svi gramze za plijenom,
od proroka do svećenika
svi su varalice.

¹⁴I olako liječe ranu naroda moga,
vičući: 'Mir! Mir!
Ali mira nema.

¹⁵'Nek' se postide što gnusobu počinise,

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

no oni više ne znaju što je stid,
ne umiju se više crvenjeti.
I zato će popadati s onima što padaju,
srušit će se kad stanem kažnjavati" -
govori Jahve.

¹⁶Ovako govori Jahve:

"Stanite na negdašnje putove,
raspitajte se za iskonske staze:
Koji put vodi k dobru? Njime pođite
i naći ćete spokoj dušama svojim!
Al' oni rekoše: 'Ne idemo!'

¹⁷I postavih im stražare:

'Pazite na glas roga!'

Al' oni rekoše: 'Nećemo paziti!'

¹⁸Zato čujte, narodi,
i vi pastiri stada njihovih!

¹⁹Čuj, zemljo!

Gle, dovodim zlo na ovaj narod,
plod njihove pobune,
jer oni ne slušahu riječi moje,
Zakon moj odbaciše.

²⁰Što će mi tamjan
koji dolazi iz Šebe

i trska mirisna
iz zemlje daleke?

Vaše mi paljenice nisu drage,
nisu mi po volji klanice vaše."

²¹Zato ovako govori Jahve:

"Evo postavljam narodu ovome
prepreke o koje će se spotaći,
oci i djeca zajedno,
poginut će susjed zajedno s prijateljem."

²²Ovako govori Jahve:

"Evo dolazi narod iz zemlje sjeverne,
puk velik diže se s krajeva zemlje:

²³u ruci im luk i koplje,
okrutni su, nemilosrdni;

graja im buči kao more,
jašu na konjima,

kao jedan za boj spremni
protiv tebe, Kćeri sionska.

²⁴Kad saznasmo novost,
ruke nam klonuše,

strava nas obuže,
bol kao porodilju.

²⁵Ne izlazite u polja,
ne idite na putove,
jer mačevi dušmanski prijete,
užas sve uokolo.

²⁶Kćeri mog naroda, kostrijet pripaši,
pospi se pepelom,
nariči k'o za jedincem
tužaljku pregorku.
Jer će doći nenadano
na nas pustošnik.

²⁷Postavih te za ispitivača naroda mojeg
da spoznaš i ispitaš putove njegove.

²⁸Svi su oni odmetnici najgori,
okolo kleveću i mjed i željezo,
svi su pokvareni.

²⁹Mijeh sopće

da bi vatra proždrla olovo,
zalud se ljevač trudi da ga rastopi:
šljaka se ne da izlučiti."

³⁰"Srebro odbačeno", tako ih zovu,
jer ih Jahve odbaci!

2. PROROČANSTVA VEĆINOM IZ
VREMENA JOJAKIMOVA

Pravo čašćenje Boga

a) Napad na Hram

7 Ovo je riječ što dođe Jeremiji od
Gospodina: ²"Stani pred vrata Doma
Jahvina, objavi ondje ovu riječ. Reci: Čujte riječ
Jahvinu, svi Judejci koji ulazite na ova vrata da
se poklonite Jahvi. ³Ovako govori Jahve nad
Vojskama, Bog Izraelov: 'Popravite svoje
putove i djela svoja, pa ću boraviti s vama na
ovome mjestu. ⁴Ne uzdajte se u lažne riječi:
'Svetište Jahvino! Svetište Jahvino! Svetište
Jahvino!' ⁵Ali ako zaista popravite svoje putove
i djela svoja i ako zaista budete činili što je
pravo, svatko prema bližnjemu svome, ⁶ako ne
budete tlačili stranca, sirote i udovice i ne
budete prolijevali krvi nedužne na ovome
mjestu, ako ne budete trčali za tuđim bogovima
na svoju nesreću - ⁷boravit ću s vama na
ovome mjestu, u zemlji koju sam dao vašim
ocima zauvijek. ⁸Ali se vi uzdate u lažne i
beskorisne riječi! ⁹Zar da kradete, ubijate, činite
preljub, krivo se zaklinjete, palite tamjan Baalu i
trčite za tuđim bogovima kojih ne poznajete, ¹⁰a
onda da dolazite i stojite preda mnom u Domu
ovome koji nosi moje ime i govorite: 'Spašeni
smo!' i da nakon toga opet činite nedjela i
opačine? ¹¹Zar je Dom ovaj, koji se zove mojim

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

imenom, u vašim očima pećina razbojnička? Ali ja dobro vidim” - riječ je Jahvina.

¹²”Pođite, dakle, na moje mjesto koje je u Šilu, gdje nekoć nastanih ime svoje, i pogledajte što od njega učinih zbog opačina naroda svoga izraelskoga. ¹³Kako činite sva ona ista nedjela - riječ je Jahvina - i premda vas neumorno opominjem, vi ne slušate, a kad vas zovem, vi se ne odazivate: ¹⁴od ovoga Doma što se zove mojim imenom, u koje se vi uzdate, i od ovoga mjesta što ga dadoh vama i očima vašim učinit ću isto što sam učinio i od Šila. ¹⁵Odbacit ću vas od lica svojega kao što odbacih svu braću vašu, sve potomstvo Efrajimovo.”

b) Tuđi bogovi

¹⁶”A ti ne moli milosti za narod ovaj, ne diži glasa za njih i ne moli, ne navaljui na me jer te neću uslišiti. ¹⁷Ne vidiš li što čine po gradovima judejskim i po ulicama jeruzalemskim? ¹⁸Djeca kupe drva, oci pale vatru, žene mijese tijesto da ispeku kolače 'kraljici neba' i lijevaju ljevanice tuđim bogovima da me pogrde. ¹⁹Zar mene tim pogrđuju - riječ je Jahvina - a ne sebe na svoju sramotu?” ²⁰I stoga ovako govori Jahve Gospod: “Evo, gnjev svoj i jarost svoju izlit ću na ovo mjesto, na ljude i na stoku, na poljsko drveće i na plodove zemlje, rasplamtjet će se i neće se ugasiti.”

c) Neistinito čašćenje Boga

²¹Ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “Paljenicama dometnite još i klanice, i jedite meso. ²²Ja ništa ne rekoh očima vašim o paljenicama i klanicama, niti im što o tom zapovjedih kad ih izvedoh iz zemlje egipatske. ²³Ovo im ja zapovjedih: 'Slušajte glas moj, pa ću ja biti vaš Bog, a vi ćete biti moj narod. Idite putem kojim vam zapovjedih, da vam dobro bude.' ²⁴A oni ne poslušашe, uho svoje ne prignuše, već pođoše po savjetu i okorjelosti zloga srca svojega; okrenuše mi leđa, a ne lice. ²⁵Od dana kad oci vaši izidoše iz zemlje egipatske pa do dana današnjeg slao sam vam tolike sluge svoje, proroke, iz dana u dan, neumorno. ²⁶Ali me oni nisu slušali, uho svoje nisu prignuli, nego otvrdnuše, gori od otaca

svojih. ²⁷Možeš im sve to reći, ali te neće poslušati; zovi ih, neće ti se odazvati. ²⁸Zato im reci: 'Ovo je narod koji ne sluša glasa Jahve, Boga svojega, i ne prima opomene. Nestade istine, nestade je iz usta njihovih.'“

d) Protiv idolopoklonstva Prijetnja izgnanstvom

²⁹Ostriži svoju dugu kosu, baci je.

Po goletima protuži tužaljkom, jer Jahve odbaci i odvrgnu rod na koji se razgnjevio.

³⁰”Da, sinovi Judini čine što je zlo u očima mojim” - riječ je Jahvina. “Postaviše grozote u Dom koji se mojim zove imenom, da ga oskvrnu; ³¹podigoše uzvišice tofetske u Dolini Ben Hinomu i spaljuju vatrom svoje sinove i kćeri - što im ja nikad ne zapovjedih niti mi to ikada na um pade. ³²Stoga evo dolaze dani - riječ je Jahvina - kad se više neće reći Tofet ni Dolina Ben Hinom, nego Dolina klanja. U Tofetu će se pokapati mrtvi, jer drugdje neće biti mjesta. ³³A mrtva tijela ovoga naroda bit će hrana pticama nebeskim i zvjeradi zemaljskoj, i nitko se neće naći da ih poplaši i otjera. ³⁴Uklonit ću iz gradova judejskih i s ulica jeruzalemskih radost i veselje: jer će se zemlja ta pretvoriti u pustinju.”

8 “U ono vrijeme - riječ je Jahvina - povadit će iz grobova kosti kraljeva judejskih, kosti knezova njezinih, kosti svećenika, kosti proroka i kosti žitelja jeruzalemskih. ²I razasut će ih prema suncu, prema mjesecu i prema svoj vojsci nebeskoj, koje ljubljahu, kojima služahu, koje slijedahu, koje za savjet pitahu i kojima se klanjahu. I neće ih pokupiti i sahraniti; ostat će kao gnoj po zemlji. ³Tada će svima onima što preostanu od tih zlih plemena, po svim mjestima kuda ih rasprših, smrt biti milija od života” - riječ je Jahve nad Vojskama.

Poslanica Kološanima

UVOD

I. DOGMATSKI DIO

UVOD

Naslov i pozdrav

1 Pavao, po volji Božjoj apostol Krista Isusa, i brat Timotej: ²Kološanima, svetoj i vjernoj braći u Kristu. Milost vam i mir od Boga, Oca našega!

Zahvala za vjeru i dobročinstvo

³Zahvaljujemo Bogu, Ocu Gospodina našega Isusa Krista, svagda za vas moleći. ⁴Jer čuli smo za vašu vjeru u Kristu Isusu i za ljubav koju gajite prema svima svetima ⁵poradi nade koja vam je pohranjena u nebesima. Za nju ste već čuli u Riječi istine - ⁶evanđelju koje je do vas doprlo te plodove nosi i raste, kao što po svem svijetu, tako i među vama od dana kad ste čuli i spoznali milost Božju po istini, ⁷kako ste naučili od ljubljenog Epafre, sluge zajedno s nama; on je umjesto nas, vjeran poslužitelj Kristov, ⁸on nas je i obavijestio o vašoj ljubavi u Duhu.

Molitva za napredak Kološana

⁹Zato i mi, od dana kada to čusmo, neprestano za vas molimo i ištemo da se ispunite spoznajom volje Njegove u svojoj mudrosti i shvaćanju duhovnome: ¹⁰da živite dostojno Gospodina i posve mu ugodite, plodni svakim dobrim djelom i rastući u spoznaji Božjoj; ¹¹osnaženi svakom snagom, po sili Slave njegove, za svaku postojanost i strpljivost; ¹²s radošću zahvaljujući Ocu koji vas osposobi za dioništvo u baštini svetih u svjetlosti.

¹³On nas izbavi iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje, ¹⁴u kome imamo otkupljenje, otpuštenje grijeha.

I. DOGMATSKI DIO

Kristovo prvenstvo

¹⁵On je slika Boga nevidljivoga, Prvorođenac svakog stvorenja.

¹⁶Ta u njemu je sve stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo,

bilo Prijestolja, bilo Gospodstva, bilo Vrhovništva, bilo Vlasti - sve je po njemu i za njega stvoreno:

¹⁷on je prije svega

i sve stoji u njemu.

¹⁸On je Glava Tijela, Crkve;

on je Početak,

Prvorođenac od mrtvih,

da u svemu bude Prvak.

¹⁹Jer svidjelo se Bogu

u njemu nastaniti svu Puninu

²⁰i po njemu

- uspostavivši mir krvlju križa njegova - izmiriti sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima.

Kološani dionici spasenja

²¹I vas, nekoć po zlim djelima udaljene i neprijateljski raspoložene, ²²sada u ljudskom tijelu Kristovu, po smrti, sa sobom izmiri da vas k sebi privede svete, bez mane i besprigovorne. ²³Samo ako ostanete u vjeri utemeljeni, stalni i nepoljuljani u nadi evanđelja koje čujete, koje se propovijeda svakom stvorenju pod nebom, a ja mu, Pavao, postadoh poslužiteljem.

Pavlovo nastojanje oko pogana

²⁴Radujem se sada dok trpim za vas i u svom tijelu dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu. ²⁵Njoj ja postadoh poslužiteljem po rasporedbi Božjoj koja mi je dana za vas da potpuno pronesem Riječ Božju - ²⁶otajstvo pred vjekovima i pred naraštajima skriveno, a sada očitovano svetima njegovim. ²⁷Njima Bog htjede obznaniti kako li je slavom bogato to otajstvo među poganima: to jest Krist u vama, nada slave! ²⁸Njega mi navješćujemo, opominjući svakoga čovjeka, poučavajući svakoga čovjeka u svojoj mudrosti da bismo svakoga čovjeka doveli do savršenstva u Kristu. ²⁹Za to se i trudim i borim njegovom djelotvornošću koja u meni snažno djeluje.

Pavlova briga za vjeru Kološana

2 Htio bih uistinu da znate koliko mi se boriti za vas, za one u Laodiceji i za sve koji me nisu vidjeli licem u lice: ²da se ohrabre

Poslanica Kološanima

I. DOGMATSKI DIO

II. UPOZORENJE PROTIV ZABLUDA

srca njihova, povezana u ljubavi, te se vinu do svega bogatstva, punine shvaćanja, do spoznanja otajstva Božjega - Krista, ³u kojem su sva bogatstva mudrosti i spoznaje skrivena.

⁴To govorim zato da vas tko ne prevari zavodljivim riječima. ⁵Jer ako sam tijelom nenazočan, duhom sam ipak s vama: s radošću promatram vaš red i čvrstoću vaše vjere u Krista.

II. UPOZORENJE PROTIV ZABLUDA

Živjeti po pravoj vjeri

⁶Kao što primiste Krista Isusa, Gospodina, tako u njemu živite: ⁷ukorijenjeni i nazidani na njemu i učvršćeni vjerom kako ste poučeni, obilujte zahvaljivanjem.

⁸Pazite da vas tko ne odvuče mudrovanjem i ispraznim zavaravanjem što se oslanja na predaju ljudsku, na "počela svijeta", a ne na Krista.

Krist gospodar ljudi i anđela

⁹Jer u njemu tjelesno prebiva sva punina božanstva; te ste i vi ¹⁰ispunjeni u njemu, koji je glava svakoga Vrhovništva i Vlasti.

¹¹U njemu ste i obrezani obrezanjem nerukotvorenim - svukoste tijelo puteno - obrezanjem Kristovim: ¹²s njime suukopani u krštenju, u njemu ste i suuskršli po vjeri u snagu Boga koji ga uskrisi od mrtvih. ¹³On i vas, koji bijaste mrtvi zbog prijestupa i neobrezanosti svoga tijela, i vas on oživi zajedno s njime.

Milostivo nam je oprostio sve prijestupe, ¹⁴izbrisao zadužnicu koja propisima bijaše protiv nas, protivila nam se. Nju on ukloni pribivši je na križ. ¹⁵Skinu Vrhovništva i Vlasti, javno to pokaza: u pobjedničkoj ih povorci s njime vodi.

Poslanica Kološanima

Poslanica Kološanima je jedna od knjiga Novoga zavjeta i Biblije. Tradicionalno se smatra, da je knjigu napisao apostol Pavao, jer započinje riječima: "Pavao, po volji Božjoj apostol Krista Isusa, i brat Timotej: Kološanima, svetoj i vjernoj braći u Kristu (Kol 1,1-2)". [1] Biblijska kratica knjige je Kol.

Kršćani prvih stoljeća smatrali su, da je poslanicu napisao apostol Pavao. Tek se u posljednjih 200 godina javljaju sumnje, da nije, jer se poslanica razlikuje od ostalih po stilu i izboru riječi. Moguće je, da je poslanicu napisao anonimni kršćanin školovan u duhu Pavlova nauka. Branitelji Pavlova autorstva ističu sličnosti s Poslanicom Filemonu, za koju se zna, da je autor Pavao.

Poslanica je namijenjena Kološanima, kršćanskoj zajednici u frigijskom gradu Kolosi, blizu grada Efeza u Maloj Aziji (danas u pokrajini Anatoliji u Turskoj). Zajednicu su zaveli krivi učitelji, koji su

smatrali, da bi Evanđelje trebalo upotpuniti i poganskim običajima poput štovanja zvijezda i pridržavanja propisa o prehrani tijekom određenih blagdana. [2] Kako bi spriječio praznovjerja, apostol Pavao piše Kološanima tijekom prvoga zatočeništva u Rimu između 57. i 62. godine.

Poslanica se sastoji od četiri poglavlja i dva dijela, prvi je dogmatski (doktrinalni), a u drugom su poticaji. U oba se suprostavlja lažnim učenjima. U dogmatskom dijelu objašnjava, kako nema potrebe obožavati nikoga i ništa osim Isusa Krista (Boga), jer je superioran svim stvorenjima i stvarima: "Ta u njemu je sve stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo Prijestolja, bilo Gospodstva, bilo Vrhovništva, bilo Vlasti - sve je po njemu i za njega stvoreno: on je prije svega i sve stoji u njemu (Kol 1,16-17)". Isus je Glava Crkve i Gospodar anđela. Pavao se protivi poganskim propisima o jelu i piću u vezi blagdana, samozvanom bogoštovlju, trapljenju tijela: "Neka vas dakle nitko ne sudi po jelu ili po piću, po blagdanima, mlađacima ili subotama (Kol 2,16)." Pavao do tada nije boravio kod njih,

46. tjedan,
232. dan čitanja, četvrtak, 19. listopada
2017.

Jr 8,4-11,23
Kol 2,16-4,18

tijelom je nenazočan, ali je duhom ipak s njima (Kol 2,5). Osim protivljenja lošim pojavama, Pavao je radostan zbog njihove vjere.

U drugom dijelu poslanice, Pavao ih potiče na uzoran kršćanski život, ljubav, mir, opraštanje i daje im savjete. Poručuje im, da teže za nebeskim, a ne za zemaljskim. Odvraća ih od idolopoklonstva, bludnosti, nasilja, prostota i sl. Više nisu bitne razlike, nego su svi jedno u Kristu: "Tu više nema: Grk - Židov, obrezanje - neobrezanje, barbar - skit, rob - slobodnjak, nego sve i u svima - Krist (Kol 3,11)." Piše o ljubavi i poštovanju unutar obitelji. Na kraju poslanice su obavijesti i pozdravi. Spominje svoje suradnike, među kojima je i njihov zemljak Epafra, za kojega svjedoči da se mnogo zalaže i trudi. Poslat će im Tihika i Onezima, koji je također njihov zemljak.

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

Prijetnje, jadikovke, pouke

⁴Reci im: Ovako govori Jahve:
 'Padne li tko, neće li opet ustati,
 zaluta li, neće li se opet vratiti?'
⁵Zašto onda taj narod luta
 uporno i neprekidno?
 Čvrsto se drže laži,
 neće da se obrate.
⁶Pazio sam i osluškivao:
 Ne govore kako valja.
 Nitko se ne kaje zbog pakosti svoje,
 i ne govori 'Što učinih?'
 Svatko je skrenuo trku svoju
 kao konj kad u boj nagne.
⁷Čak i roda pod nebom
 zna svoje vrijeme,
 grlica, lastavica i ždral
 drže se vremena kad se moraju vratiti.
 A moj narod ne poznaje
 suda Jahvina.

Protiv svećenika i lažnih proroka

⁸Kako možete tvrditi: 'Mi smo mudri,
 u nas je Zakon Jahvin!'
 Zaista, u laž ga je pretvorila
 lažljiva pisaljka pisara!
⁹Mudraci će biti osramoćeni,
 prestravljeni i uhvaćeni u zamku.
 Gle, oni prezreše riječ Jahvinu!
 A njihova mudrost - što im koristi?

Ponavljanje ulomka

¹⁰Zato ću žene njihove dati strancima,
 a vaša polja osvajačima.
 Jer od najmanjeg do najvećega
 svi gramze za plijenom,
 od proroka do svećenika
 svi su varalice.
¹¹I olako liječe ranu naroda mojega
 vičući: 'Mir! Mir!'
 Ali mira nema.
¹²Neka se postide što gnusobu počinise,
 no oni više ne znaju što je stid,
 ne umiju se više crvenjeti.
 Zato će popadati s onima što padaju,
 srušit će se kad stanem kažnjavati"
 - govori Jahve.

Prijetnja lozi Judinoj

¹³Htjedoh u berbu k njima - riječ je Jahvina-
 a ono ni grozda na trsu,
 ni smokve na smokvi;
 čak je i lišće uvelo.
 Zato ih predah
 onima što prolaze kraj njih.
¹⁴Zašto još čekamo?
 Na okup!
 Zavucimo se u tvrde gradove
 da ondje izginemo,
 jer nas Jahve, Bog naš, zatire,
 napaja nas vodom otrovanom,
 jer zgriješismo protiv Jahve.
¹⁵Nadasmo se miru, ali dobra nema,
 čekasmo vrijeme ozdravljenja,al' evo užasa!
¹⁶Iz Dana dopire
 njištanje konja njegovih,
 od rzanja njegovih pastuha
 dršće zemlja sva.
 Dolaze da proždru zemlju i što je napunja,
 grad i žitelje u njemu.'
¹⁷I gle, puštam na vas otrovnice
 protiv kojih nema čarolija;
 ujedat će vas - riječ je Jahvina -
¹⁸'lijeka biti neće.'

Prorokova tužaljka zbog gladne godine

Bol me spopada,
 srce mi iznemoglo.
¹⁹Evo zapomažu kćeri naroda moga
 iz zemlje daleke:
 "Zar Jahve nije više na Sionu?
 Kralj njegov?
 Zašto me razjariše svojim kipovima,
 ništavilima tuđinskim?"
²⁰Žetva prođe, minu ljeto,
 a mi nismo spašeni!"
²¹Satrven sam što je kći naroda
 mojega satrvena,
 žalostan sam, stravom obuzet.
²²Zar u Gileadu nema balzama?
 Nema li ondje liječnika?
 Ta zašto ne dolazi
 ozdravljenje kćeri naroda mojega?
²³O, tko bi glavu moju pretvorio u vrelo,
 a oči moje u vrutak suza,
 danju i noću da plačem

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

nad poginulima kćeri svoje,
naroda svojega!

Pokvarenost Judina

9 “Da imam u pustinji obitavalište,
ostavio bih narod svoj
i daleko od njih otišao.

Jer svi su oni preljubnici,
rulja izdajnička.

²Kao luk napinju jezik,
laž, a ne istina, prevladava na zemlji.
Iz zla u zlo srljaju,
mene ne poznaju” -
riječ je Jahvina!

³Nek se svatko čuva prijatelja,
a brat bratu neka ne vjeruje,
jer brat svaki nasljeđuje Jakova,
a svaki prijatelj raznosi klevete.

⁴Jedan drugoga varaju,
istine ne govore,
privikoše jezik da govori laži;
izopačeni, ne mogu se više vratiti.

⁵Nasilje na nasilje! Prijevara za prijevarom!
Neće da spoznaju mene” -
riječ je Jahvina.

⁶Stog ovako govori Jahve nad Vojskama:
“Evo, pretopit ću ih i ispitati,
ta kako da i postupaju prema
kćeri naroda moga?

⁷Jezik im je strijela ubojita,
na ustima riječ prijevarena.
'Mir s tobom', pozdravljaju bližnjega,
ali mu u srcu zamku spremaju.

⁸Pa da ih zbog toga ne kaznim -
riječ je Jahvina -
narodu takvu da se ne osvetim?”

Tužaljka nad Sionom

⁹“Zaplačite, tugujte nad brdima,
nad ispašama pustinjским naričite!
Jer izgorješe, nitko ne prolazi,
glas stada više se ne čuje.
Od ptice nebeske do stoke
sve pobježe, svega nestade.

¹⁰Od Jeruzalema učinit ću gomilu kamenja,
brlog čagaljski,
gradove judejske pretvorit ću u pustoš

gdje nitko ne stanuje.”

¹¹Tko je mudar da bi to razumio,
kome su usta Jahvina govorila da objavi
zašto zemlja izgorje kao pustinja
i nitko njome više ne prolazi?

¹²I reče Jahve: “Jer ostaviše Zakon moj koji
im dadoh i jer ne slušahu glasa mojega, niti ga
slijeđahu, ¹³nego slijeđahu okorjelo srce svoje i
baale kojima ih oci njihovi naučiše, ¹⁴ovako
govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: Evo,
nahrant ću narod ovaj pelinom i napojiti ga
vodom zatrovanom. ¹⁵I raspršit ću ih među
narode kojih ne poznavahu oni ni oci njihovi. A
za njima ću poslati mač da ih zatre.”

Ovako govori Jahve nad Vojskama:

¹⁶“Pazite! Pozovite narikače! Neka dođu!
Pošaljite po najvještije! Neka dođu!

¹⁷Neka pohite da zapjevaju tužbalicu
nad nama!

Da suze poteku iz očiju naših,
da voda poteče s trepavica naših!

¹⁸Sa Siona dopire tužbalica:
'O, kako smo upropašteni,
osramoćeni veoma!
Jer moramo zemlju ostaviti
i stanove svoje napustiti.”

¹⁹I zato, o žene, čujte riječ Jahvinu,
i neka uho vaše primi riječ
iz usta njegovih.

Učite kćeri svoje jadati,
jedna drugu naricati:

²⁰“Smrt se ušulja kroz prozore naše,
uđe u dvore naše,
djecu pokosi nasred ulice,
mladiće nasred trgova.

²¹I mrtva tjelesa leže
kao gnoj po oranicama,
kao snoplje za žeteocem,
a nikoga da ih skupi.”

Prava mudrost

²²Ovako govori Jahve:

“Mudri neka se ne hvale mudročću,
ni junak neka se ne hvali hrabročću,
ni bogati neka se ne hvali bogatstvom.

²³A tko se hvaliti hoće, neka se hvali time
što ima mudrost da mene spozna.
Jer ja sam Jahve koji tvori dobrotu,

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

pravo i pravdu na zemlji,
jer to mi je milo” - riječ je Jahvina.

Lažno pouzdanje u obrezanje

²⁴”Evo, bliže se dani” - riječ je Jahvina -
”kaznit ću sve koji su obrezani na tijelu:
²⁵Egipat, Judeju, Edom, sinove Amonove i
Moab i sve one što briju zaliske i prebivaju u
pustinji. Jer svi su ti narodi neobrezani i sav
dom Izraelov neobrezana je srca!”

Idoli i Bog istiniti

10 Slušajte riječ koju vam govori Jahve,
dome Izraelov.
²Ovako govori Jahve:
”Ne privikavajte se putu bezbožnom
i ne dršćite pred znacima nebeskim,
jer pred njima dršću samo bezbošci.
³Jer su strašila tih naroda puka ništavnost,
samo drvo posječeno u šumi,
djelo ruku tesarovih,
⁴ukrašeno srebrom i zlatom,
pričvršćeno čavlima i čekićima
da se ne klima.
⁵Nalik su na ptičja strašila u vrtu:
ne znaju govoriti.
Trebali ih nositi, jer ne umiju hodati.
Njih se ne bojte, jer ne mogu zla činiti,
ali ni dobra učiniti ne mogu.”
⁶Nitko nije kao ti, Jahve,
ti si velik i silno je ime tvoje.
⁷Tko da se tebe ne boji, kralju naroda?
Zaista, tebi to pripada,
jer među svim mudracima naroda
i u svim njihovim kraljevstvima
tebi nema ravna!
⁸Čime vatru lože, to ih zaluduje!
Zakon im isprazan - obično drvo,
⁹tankolisto srebro dovezeno iz Taršiša,
zlato iz Ofira,
rad kipara i rukotvorina zlatara,
sva djela umješna,
ogrnuta ljubičastim i crvenim grimizom.
¹⁰A Jahve je pravi Bog.
Živi je on Bog i Kralj vječni.
Od njegova gnjeva zemlja se tresse.
Narodi ne mogu podnijeti jarosti njegove.
¹¹Evo što ćete o kipovima reći: ”Bogovi koji

nisu stvorili neba ni zemlje moraju nestati s lica
zemlje i ispod neba.”

¹²On stvori zemlju snagom svojom,
mudročću svojom uspostavi
krug zemaljski
i umom svojim razape nebesa.
¹³Kad mu glas zaori, huče vode na nebesima,
oblake diže s kraja zemlje;
stvara kiši munje,
vjetar izvodi iz skrovišta njegovih.
¹⁴Svakom čovjeku pamet stane,
svaki se zlatar zastidi svoga kipa,
jer svi su mu kipovi samo varka,
nema u njima duha!
¹⁵Isprazni su oni, smiješne tvorevine,
propast će u dan kazne.
¹⁶Jakovljevi dio' nije kao oni:
jer je on sve stvorio,
Izrael pleme je baštine njegove,
Jahve nad Vojskama ime je njegovo.”

Strava na zemlji

¹⁷Skupi prnje svoje sa zemlje,
ti koja stanuješ u utvrdi!
¹⁸Jer ovako govori Gospod:
”Gle, ovaj put daleko ću odbaciti
stanovnike ove zemlje,
pritijesniti ih da me nađu.”
¹⁹”Jao meni zbog ozljede moje,
rana je moja neiscjeljiva.”
A ja rekoh:
”Ipak, bolest je moja, nosit ću je!
²⁰Šator je moj obaljen,
sva užeta pokidana.
Djeca me ostaviše: nema ih.
Nema ga tko bi opet razapeo šator moj
i podigao krila šatorska.”
²¹Da, pastiri pamet izgubiše:
ne tražiše Jahve.
Zato ih sreća ne prati
i sva se stada raspršiše.
²²Čujte vijest! Primiće se, evo,
buka strašna iz zemlje sjeverne,
da gradove judejske pretvori u pustinju,
u brlog čagalja.

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

Molitva Jeremijina

²³Znam, Jahve,
da put čovjeka nije u njegovoj vlasti,
da čovjek koji hodi ne može
upravljati korake svoje!
²⁴Kazni me, Jahve, ali po pravici,
ne u gnjevu, da nas ne zatreš.
²⁵Izlij gnjev na narode
koji te ne priznaju
i na plemena
koja ne zazivlju imena tvoga!
Jer oni su proždri Jakova, izjeli ga,
opustošili naselje njegovo.

Jeremija i "riječi Saveza"

11 Riječ koju je Jahve uputio Jeremiji:
²"Govori Judejcima i Jeruzalemcima.
³Reci im: Ovako veli Jahve, Bog Izraelov:
'Proklet bio čovjek koji ne poslušava riječi Saveza
ovoga, ⁴riječi koje sam zapovjedio ocima vašim
kad sam ih izveo iz zemlje egipatske, iz one
peći ražarene, govoreći: Poslušajte glas moj i
činite sve što vam zapovjedim: tada ćete biti
narod moj, a ja vaš Bog, ⁵da bih ispunio
zakletvu kojom sam se zakleo ocima vašim da
ću im dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med -
kao što je danas.'" A ja odgovorih i rekoh: "Tako
je, Jahve." ⁶I dalje mi reče Jahve: "Objavi riječi
ove po gradovima judejskim i po ulicama
jeruzalemskim: 'Poslušajte riječi Saveza ovoga,
te ih izvršavajte. ⁷Jer sam ozbiljno opominjao
očeve vaše kad sam ih izvodio iz zemlje
egipatske i do danas ih neumorno opominjem:
Poslušajte glas moj! ⁸Ali oni ne slušahu i ne
prignuše uha svojega, nego se povedoše za
okorjelošću zloga srca svoga. Zato dopustih da
se na njima ispune sve riječi Saveza ovoga za
koji im zapovjedih da ga se pridržavaju, ali ga
se oni ne pridržavaju.'" ⁹I reče mi Jahve: "Zavjera je među Judejcima
i Jeruzalemcima. ¹⁰Vratiše se bezakonjima
svojih otaca koji se oglušiše na moje riječi, pa
trčahu za tuđim bogovima da im služe. Dom
Izraelov i dom Judin prekršiše Savez moj koji
sam sklopio s ocima njihovim."

¹¹Zato ovako govori Jahve: "Evo, dovest ću
na njih zlo kojemu neće umaći; vapit će k meni,
ali ih ja neću slušati. ¹²Onda neka gradovi

judejski i žitelji jeruzalemski vapiju k bogovima
kojima kade, ali im oni neće pomoći u vrijeme
nevolje!

¹³Jer imaš, o Judejo,
bogova koliko i gradova!
I koliko ima ulica u Jeruzalemu,
toliko žrtvenika podigoste da kadite Baalu.

¹⁴Ti, dakle, ne moli milosti za taj narod, ne
diži glasa za njih i ne moli, jer ih neću uslišiti
kad me zazovu u nevolji svojoj."

Prigovor posjetiocima Hrama

¹⁵Što li će draga moja u Domu mome?
Kuje zle osnove.
Hoće li pretilina i meso posvećeno
ukloniti zlo od tebe?

Mogu li te stoga proglašiti čistom?
¹⁶"Zelena maslina lijepa uzrasta",
tako te Jahve nazva.
A sada uz prasak veliki
plamenom sažiže njeno lišće;
spaljene su grane njene.

¹⁷Jahve nad Vojskama, koji te bijaše
posadio, nesreću ti namijeni zbog zločina što
ga učini dom Izraelov i dom Judin kadeći Baalu
da bi mene razgnjevili.

Jeremija progonjen u Anatotu

¹⁸Jahve mi objavi te znam! Tada mi ti, Jahve,
razotkri njihove spletke. ¹⁹A ja bijah kao janje
krotko što ga vode na klanje i ne slutih da protiv
mene snuju pakosne naume. "Uništimo drvo
još snažno, iskorijenimo ga iz zemlje živih, da
mu se ime nikad više ne spominje!"

²⁰Ali ti, Jahve nad Vojskama, koji
pravedno sudiš,
koji ispituješ srca i bubrege,
daj da vidim kako se njima osvećuješ,
jer tebi povjerih parnicu svoju.

²¹Zato Jahve nad Vojskama govori protiv
ljudi u Anatotu koji mi rade o glavi i govore: "Ne
prorokuj više u ime Jahvino, da ne pogineš od
ruke naše!" ²²Ovako govori Jahve nad
Vojskama: "Evo, ja ću ih kazniti. Njihovi će
mladići od mača poginuti, sinovi i kćeri pomrijet
će od gladi. ²³Ni ostatka neće ostati kad
donesem nesreću ljudima u Anatotu u godini
kazne njihove."

Poslanica Kološanima

II. UPOZORENJE PROTIV ZABLUDA III. POTICAJI

Krivo i pravo bogoštovlje

¹⁶Neka vas dakle nitko ne sudi po jelu ili po piću, po blagdanima, mlađacima ili subotama. ¹⁷To je tek sjena onoga što dolazi, a zbiljnost jest - tijelo Kristovo. ¹⁸Nitko neka vas ne podcjenjuje zato što on sam uživa u "poniznosti i štovanju anđela", zadubljuje se u svoja viđenja, bezrazložno se nadima tjelesnom pameću svojom, ¹⁹a ne drži se Glave, Njega od kojeg sve Tijelo, zglobovima i svezama zbrinuto i povezano, raste rastom Božjim.

²⁰Ako ste s Kristom umrli za počela svijeta, zašto se, kao da još u ovom svijetu živite, dajete pod propise: ²¹"Ne diraj, ne kušaj, ne dotiči"? ²²Sve će to uporabom propasti. Uredbe i nauci ljudski! ²³Po samozvanu bogoštovlju, poniznosti i trapljenju tijela sve to doduše slovi kao mudrost, ali nema nikakve vrijednosti, samo zasićuje tijelo.

Novi život u Kristu

3 Ako ste suuskršli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! ²Za onim gore težite, ne za zemaljskim! ³Ta umrijeste i život je vaš skriven s Kristom u Bogu! ⁴Kad se pojavi Krist, život vaš, tada ćete se i vi s njime pojaviti u slavi.

III. POTICAJI

Velikodušnost novog života

⁵Umrtvite dakle udove svoje zemaljske: bludnost, nečistoću, strasti, zlu požudu i pohlepu - to idolopoklonstvo! ⁶Zbog toga dolazi gnjev Božji na sinove neposlušne. ⁷Tim ste putom i vi nekoć hodili, kad ste u tome živjeli. ⁸Ali sada i vi odložite sve! Gnjev, srdžba, opakost, hula, prostota van iz vaših usta! ⁹Ne varajte jedni druge!

Jer svukoste staroga čovjeka s njegovim djelima ¹⁰i obukoste novoga, koji se obnavlja za spoznanje po slici svoga Stvoritelja! ¹¹Tu više nema: Grk - Židov, obrezanje - neobrezanje, barbar - skit, rob - slobodnjak, nego sve i u svima - Krist.

¹²Zaodjenite se dakle - kao izabranici Božji, sveti i ljubljani - u milosrdno srce, dobrotivost,

poniznost, blagost, strpljivost ¹³te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! ¹⁴A povrh svega - ljubav! To je sveza savršenstva. ¹⁵I mir Kristov neka upravlja srcima vašim - mir na koji ste pozvani u jednom tijelu! I zahvalni budite!

¹⁶Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama! U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljajte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu! ¹⁷I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u imenu Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu!

Obiteljsko ćudoređe

¹⁸Žene, pokoravajte se svojim muževima kao što dolikuje u Gospodinu! ¹⁹Muževi, ljubite svoje žene i ne budite osorni prema njima. ²⁰Djeco, slušajte roditelje u svemu, ta to je milo u Gospodinu! ²¹Očevi, ne ogorčujte svoje djece da ne klonu duhom.

²²Robovi, slušajte u svemu svoje zemaljske gospodare! Ne naoko, kao oni koji se ulaguju ljudima, nego u jednostavnosti srca, bojeći se Gospodina. ²³Što god radite, zdušno činite, kao Gospodinu, a ne ljudima, ²⁴znajući da ćete od Gospodina primiti nagradu, baštinu. Gospodinu Kristu služite. ²⁵Doista, nepravedniku će se uzvratiti što je nepravedno učinio. Ne, nema pristranosti!

4 Gospodari, pružajte svojim robovima što je pravo i pravično, znajući da i vi imate Gospodina na nebu!

Apostolski duh

²U molitvi ustrajte, bdijte u njoj u zahvaljivanju! ³Molite ujedno i za nas: da nam Bog otvori vrata riječi te propovijedamo otajstvo Kristovo, za koje sam i okovan; ⁴da ga očitujem propovijedajući kako treba.

⁵Mudro se ponašajte prema onima vani: iskupljajte vrijeme! ⁶Riječ neka vam je uvijek ljubazna, solju začinjena: znajte svakomu odgovoriti kako treba.

Poslanica Kološanima

III. POTICAJI

OSOBNJE OBAVIJESTI

⁷Što je sa mnom - o svemu će vas obavijestiti Tihik, ljubljani brat, vjerni poslužitelj i sa mnom sluga u Gospodinu. ⁸Njega šaljem k vama baš zato da znate kako smo i da ohrabri srca vaša. ⁹Šaljem ga s Onezimom, vjernim i ljubljenim bratom, koji je vaš zemljak: oni će vam priopćiti kako je ovdje.

Pozdravi i blagoslov

¹⁰Pozdravlja vas Aristarh, suuznik moj. I Marko, nećak Barnabin, o kome primiste naredbe: dođe li k vama, lijepo ga primite.

¹¹Pozdravlja vas i Isus, zvani Just. Od onih koji su iz obrezanja samo su mi ovi suradnici na kraljevstvu Božjemu, oni mi bijahu utjehom.

¹²Pozdravlja vas Epafra, vaš zemljak, sluga Krista Isusa; on se uvijek bori za vas u molitvama: da se održite, savršeni i ispunjeni, u posvemašnjoj volji Božjoj. ¹³Svjedočim doista za nj: mnogo se trudi za vas i za one u Laodiceji i one u Hierapolu. ¹⁴Pozdravlja vas Luka, ljubljani liječnik, i Dema.

¹⁵Pozdravite braću u Laodiceji, i Nimfu i Crkvu u njezinoj kući. ¹⁶A kad se ova poslanica pročita kod vas, pobrinite se da se pročita i u Laodicejskoj crkvi, i vi da pročitate onu iz Laodiceje. ¹⁷I recite Arhipu: "Pazi na službu koju si primio u Gospodinu: ispuni je!"

¹⁸Pozdrav mojom rukom, Pavlovom! Spominjite se mojih okova! Milost s vama!

46. tjedan,
233. dan čitanja, petak, 20. listopada
2017.

Jr 12-16
1 Sol 1,1-2,16

Prva i Druga poslanica Solunjanima

Solun, glavni grad rimske provincije Makedonije, bio je slobodan grad sjeverne Grčke; velika luka na Egejskom moru smještena duboko u zaljevu nasuprot Olimpu uz Via Egnatia (Veliki put koji je povezivao Zapad s Istokom), velika trgovačka arterija koja je vodila od Drača na Jadranu do Bizanta (Istanbul). Solun je danas razvijen grad, administrativno središte sjevernog područja Grke i prvi iza Atene.

Crkva je tu osnovana oko 50. godine po Kr., pošto je Pavao (sa Silom i Timotejem) tijekom svoga drugog misijskog putovanja napustio Filipe (vidi Dj 17,1-9). Pavao se tu nije dugo zadržao; propovijedao je tri sate zaredom u sinagogi, zatim ostao neko vrijeme u kući Jasona, dok nisu Židovi izazvali nered, tako da su Jason i drugi kršćani bili predani sudu i uz plog oslobođeni. Tada je, radi sigurnosti, mlada Crkva zaželjela da misionari odu, ali se progon, potican uvijek od Židova i drugih, nastavio.

Poslanice. Napustivši Solun, Pavao i njegovi drugovi stigoše u Bereju; zatim je Pavao sam produžio za Atenu. Cini se da ga je tamo našao Timotej (1Sol 3,1-2) kojega je Pavao hitro poslao po vijesti u Solun, budući da je bio tjeskoban za sudbinu tamošnjih kršćana. Timotej ga je potom dostigao s dobrim vijestima u Korintu. Tu je Pavao napisao Prvu Solunjanima. Bio je utješeno i razdragan dok je odgovarao na pitanja, koja su se u međuvremenu bila pojavila, i dok je ponavljao svoj nauk o nekim istinama koje Crkva nije još dobro shvaćala. Za koji mjesec kasnije, pisao je i drugu poslanicu, utvrđujući nauk iz prve i osvjetljujući neke nesporazume, osobito u vezi s Kristovim drugim dolaskom. To su najstarije Pavlove poslanice. Pisane su tek 20 godina poslije Isusove smrti.

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

Sreća zlikovaca

12 Prepravedan si, Jahve,
da bih se mogao s tobom parbiti.

Samo bih jedno s tobom raspravio:
Zašto je put zlikovaca uspješan?
Zašto podmuklice uživaju mir?

²Ti si ih posadio, i oni se ukorijeniše,
rastu i plod donose.
Al' si bliz samo ustima njihovim,
a daleko im od srca.

³No ti, Jahve, mene poznaješ i vidiš;
ispitao si srce moje, ono je s tobom.
Odvedi ih kao jagnjad na klanje,
sačuvaj ih za dan pokolja.

⁴Dokle će zemlja tugovati, dokle će trava na
svem polju sahnuti? Zbog opacine njezinih
stanovnika ugiba stoka i ptice!

Jer govore:
Bog ne vidi naših putova.

⁵Ako s pješacima trčeći sustaješ,
kako ćeš se s konjima utrkivati?
Kad ni u mirnoj zemlji nemaš uzdanja,
kako ćeš onda kroz guštare jordanske?

⁶Jer su i braća tvoja i obitelj tvoja
licemjerni prema tebi!
I oni te iza leđa ocrnjuju na sva usta.
Ne vjeruj im kad ti zbore umilno.

Žalbe Jahvine nad poharanom Baštinom

⁷Ostavih dom svoj,
napustih baštinu svoju;
miljenicu srca svoga
dadoh u ruke dušmana njenih.

⁸Baština moja postade za me
kao lav u šumi.
Zarikao je na me, zato ga zamrzih.

⁹Zar je baština moja šarena ptica
oko koje odasvud druge slijeću?
Hajde, skupite se, sve divlje zvijeri,
dođite žderati.

¹⁰Mnogi pastiri opustošiše moj vinograd,
zgaziše nasljedstvo moje;
dragu mi baštinu
pretvoriše u golu pustinju,

¹¹pretvoriše u pustoš,
žalosna je pustoš preda mnom.
Sva je zemlja pusta
jer nikog u srce ne dira.

¹²Preko svih goleti pustinskih
nagruše pustošnici.
Jer u Jahve je mač što proždire:
s jednog kraja zemlje do drugog
nema mira nijednome tijelu.

¹³Sijahu pšenicu, a požеше trnje:
iscrpili se bez koristi.
Stide se uroda svoga
sve zbog jarosti Jahvine.

Sud i spasenje susjednih naroda

¹⁴Ovako govori Jahve: "Sve zle susjede
svoje, koji su dirnuli u baštinu što sam je dao
narodu svome Izraelu, ja ću iščupati iz zemlje
njihove. Ali dom Judin iščupat ću isred njih. ¹⁵A
kad ih iščupam, ponovo ću im se smilovati i
povesti natrag, svakoga na baštinu i zemlju
njegovu. ¹⁶Pa ako doista nauče putove naroda
mojega i stanu se zaklinjati imenom mojim -
'Živoga mi Jahve' - kao što su učili moj narod
da se zaklinje Baalom, tada će se opet nastaniti
usred naroda moga. ¹⁷Ako pak ne poslušaju,
onda ću takav narod potpuno iščupati i zatrti" -
riječ je Jahvina.

Pojas na Eufratu

13 Ovako mi govori Jahve: "Idi i kupi sebi
lanen pojas i opaši bokove. Ali ga u
vodu ne umači." ²I kupih pojas po riječi Jahvinoj
i opasah bokove. ³I dođe mi drugi put riječ
Jahvina: ⁴"Uzmi pojas što si ga kupio i njime se
opasao, digni se, idi do rijeke Eufrata i sakrij ga
ondje u pukotinu pećine." ⁵I odoh i sakrih ga
kraj Eufrata, kako mi Jahve zapovjedi. Poslije
mnogo dana reče mi Jahve: ⁶"Ustaj, idi na
Eufrat pa izvuci odande pojas za koji ti
zapovjedih da ga ondje sakriješ." ⁷Oдох na
Eufrat, izvukoh i uzeh pojas s mjesta gdje ga
bijah sakrio, i gle: pojas istrunuo, ne bijaše više
nizašto. ⁸Tada mi dođe riječ Jahvina: ⁹"Ovako
govori Jahve: Tako ću uništiti silnu oholost
Judeje i Jeruzalema. ¹⁰Narod taj opaki koji ne
sluša mojih riječi, nego slijedi okorjelo srce
svoje i trči za drugim bogovima da im služi i da
im se klanja, postat će kao tvoj pojas koji nije
više nizašto. ¹¹Jer kao što pojas prijanja uz
bedra čovjekova, tako sam htio da sav dom
Izraelov i sav dom Judin prijanja uza me - riječ

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

je Jahvina - da budu moj narod, moj dobar glas, moj ponos, moja slava i čast. Ali nisu poslušali!"

Razbijeni vinski vrčevi

¹²Reci tom narodu: "Svaki se vrč puni vinom." A oni će ti prigovoriti: "Zar možda ne znamo da se svaki vrč puni vinom?" ¹³Reci im tada: "Ovako govori Jahve: evo, napunit ću pijanošću sve stanovnike ove zemlje, kraljeve što sjede na prijestolju Davidovu, i svećenike, i proroke, i sve Jeruzalemce. ¹⁴I porazbijat ću ih jednog o drugoga, očeve zajedno sa sinovima - riječ je Jahvina. Uništit ću ih bez samilosti, bez milosrđa i bez smilovanja."

Prijetnja izgnanstvom

¹⁵Poslušajte, dobro čujte, okanite se oholosti: Jahve sad govori!
¹⁶Dajte slavu Jahvi, Bogu svojemu, prije nego što se smrkne, prije nego što se noge vaše spotaknu po planinama mračnim. Vi se nadate svjetlosti, a on će je u mrak pretvoriti, prometnuti u crnu tamu!
¹⁷Ako ovo ne poslušate, potajno će mi duša plakati zbog oholosti vaše, suze će roniti, oko će mi suze prolijevati, jer Jahvino stado u izgnanstvo odlazi.

Prijetnje Jojakinu

¹⁸Reci kralju i kraljici-majci: "Sjednite duboko dolje, jer vijenac slave pade s vaših glava."
¹⁹Gradovi Negeba zatvoreni su, i nikoga nema da ih otvori. Sva je Judeja izgnana, sasvim izgnana!"

Opomena okorjelom Jeruzalemu

²⁰Podigni oči, Jeruzaleme, i pogledaj one što nadiru sa Sjevera. Gdje je stado tebi povjereno,

slavne ovce tvoje?

²¹Što ćeš reći kada ti se nametnu kao gospodari tvoji oni koje si sam naučio da te kao ljubavnici vode. Neće li te bolovi spopasti kao porodilju?

²²Možda ćeš se tad upitati: "Zašto me to snašlo?" Zbog mnoštva bezakonja tvojih otkriše ti skute, nasilje nad tobom učiniše.

²³Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju? Ili leopard krzno svoje? "A vi, možete li činiti dobro, navikli da zlo činite?"

²⁴Zato ću vas raspršiti k'o pljevu koju raznosi pustinjski vjetar.

²⁵To je sudba tvoja i dio tebi odmjeren - riječ je Jahvina - jer si mene zaboravio i u laž se uzdao.

²⁶Sam ću ti halju do lica podići da se tvoja golotinja vidi.

²⁷Sve preljube tvoje, tvoje vriskanje i bestidno tvoje bludničenje, na humcima, u poljima, vidio sam tvoje grozote. Jao tebi, Jeruzaleme! Još se ne očisti i dokle će to još trajati ...?"

Velika suša

14 Riječ Jahvina Jeremiji o velikoj suši: ²Judeja je tugom obhrvana i ginu njeni gradovi, sumorno leže na zemlji, krik Jeruzalema do neba se vije.

³Odličnici šalju sluge po vodu: dolaze do studenaca, ali vode ne nalaze, vraćaju se praznih vrčeva, postidjeni, posramljeni, pokriše glavu svoju.

⁴Zemlja je sva ispucala jer kiše nema. Ratari se postidješe, pokriše glave.

⁵Pa i košuta u polju ostavlja mlado jer trave nema.

⁶Divlji magarci, stojeć' na goletima,

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

dašću kao čagalj,
oči im malaksale
jer nema zelenila.

⁷Bezakonja naša protiv nas svjedoče,
smiluj se, o Jahve, rad' imena svoga!
Jer otpadosmo od tebe,
tebi sagriješismo,

⁸o nado Izraelova,
spasitelju njegov u danima nevolje!
Zašto si kao stranac u ovoj zemlji,
kao putnik što se uvrati da prenoći?

⁹Zašto si kao prestravljen čovjek,
kao junak koji ne može pomoći?
Tâ ti si među nama, o Jahve,
mi se tvojim zovemo imenom -
nemoj nas ostaviti!

¹⁰Ovako govori Jahve o narodu ovome: Jest, oni vole tumarati i ne štede svojih nogu, i zato ih Jahve ne voli. I sada se spominje bezakonja njihova i kažnjava grijeha njihove. ¹¹I reče mi Jahve: "Ne traži milosti za ovaj narod. ¹²Ako će i postiti, neću uslišiti njihovih vapaja. Ako će i prinijeti paljenicu i prinos, neće mi omiljeti. Jer mačem, glađu i kugom ja ću ih zatrti."

¹³Tada rekoh: "Ah, Jahve Gospode! Eno, proroci im govore: 'Nećete vidjeti mača, niti će vam biti gladi, nego ću vam dati postojan mir na ovome mjestu.'"

¹⁴A Jahve mi reče: "Laž prorokuju ti proroci u moje ime; niti ih poslao niti im nalog kakav dadoh - ja im i nisam govorio. Oni vam prorokuju lažna viđenja, isprazna gatanja i snove srca svoga." ¹⁵Zato ovako govori Jahve: "Proroci ti što u moje ime prorokuju, a ja ih nisam poslao, te govore da neće biti ni mača ni gladi u zemlji ovoj, sami će od mača i gladi poginuti. ¹⁶A narod ovaj kojemu prorokuju ležat će po ulicama jeruzalemskim, pokošen mačem i glađu, i neće biti čovjeka da ga pokopa - njih, žene njihove, sinove i kćeri njihove. Tako ću na njih izliti zloću njihovu."

¹⁷A ti im reci ovako:

Nek' oči moje suze rone
danju i noću,
i neka ne prestanu,
jer je strašno slomljena
djeвица, kći naroda moga,
ranom neobično ljutom.

¹⁸Pođem li u polje,

evo mačem pobijenih!

Vratim li se u grad,
evo od gladi iznemoglih!

Čak i proroci i svećenici lutaju po zemlji
i ništa ne znaju.

¹⁹Tâ zar si Judeju sasvim odbacio?

Zar ti duši omrznu Sion?

Zašto nas tako biješ

te nam više nema lijeka?

Nadasmo se miru, ali dobra nema,

čekasmo vrijeme ozdravljenja,

al' evo užasa!

²⁰O Jahve, bezbožnost svoju priznajemo,

bezakonje otaca svojih;

doista, tebi sagriješismo!

²¹Ne odbaci nas, rad' imena svoga,

ne sramoti prijesto Slave svoje,

spomeni se i nemoj razvrći Saveza

svog s nama!

²²Zar ispraznost bezbožnika dažda daje?

Ili zar nebesa sama kiše?

Zar ne daješ ti to, Jahve, Bože naš?

Zato se u te uzdamo,

jer ti sve to činiš.

15 I reče mi Jahve: "Kad bi i Mojsije i Samuel stali pred lice moje, ne bi mi se duša obratila narodu tome. Otjeraj ih ispred lice mojega, neka idu od mene! ²Ako te upitaju: 'Kamo da idemo?' odgovori im: 'Ovako govori Jahve:

Tko je za smrt, u smrt!

Tko je za mač, pod mač!

Tko je za glad, u glad!

Tko je za izgnanstvo, u izgnanstvo!"

³Poslat ću na njih četiri nevolje - riječ je Jahvina: mač da ih ubija, pse da ih rastrgaju, ptice nebeske i zvjerad da ih žderu i zatiru. ⁴I učinit ću ih užasom svim kraljevstvima zemaljskim, i to zbog Manašea, sina Ezekijina, kralja judejskoga - za sva zla što ih počini u Jeruzalemu."

O nevoljama rata

⁵Tko da se smiluje tebi, Jeruzaleme,

tko da te požali?

Tko li će se svratiti' da te zapita kako ti je?

⁶Ti me odbaci - riječ je Jahvina -

i leđa mi okrenu.

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

I zato na te digoh ruku zatornicu.

Dojadi mi da ti uvijek praštam!

⁷Zato ću ih izvijati vijačom
na vratima zemlje ove.
Narod svoj ću lišiti djece i istrijebiti ga,
jer se ne obraćaju sa svojih putova.

⁸Bit će u njih više udovica
negoli pijeska morskoga.
Na majke mladih ratnika
dovest ću zatornika, usred podneva,
i pustiti ću na njih iznenada
užas i strahotu.

⁹Onesvijestila se roditeljka sedmero djece,
dušu ispustila.
Sunce joj zađe još za dana:
postidjena, osramoćena je.
A što od njih ostane, pod mač ću vrći
pred njihovim dušmanima” -
riječ je Jahvina.

Obnovljeno zvanje

¹⁰Jao meni, majko, što si me rodila,
da svađam se i prepirem sa svom
zemljom.
Nikom ne uzajmih,
ni od koga zajma ne uzeh,
a ipak svi me proklinju.

¹¹Uistinu, o Jahve, nisam li ti služio
za njihovo dobro,
nisam li tražio milost u tebe za
neprijatelja svoga,
u doba nevolje,
u danima tjeskobe njegove?
Ti to dobro znaš!

¹²Može li se željezo slomiti,
željezo sa Sjevera i mjed?

¹³“Tvoje bogatstvo i blago tvoje
pljački ću predati.
Tako ćeš platiti za sva bezakonja svoja
po svoj zemlji.

¹⁴Učinit ću te robljem neprijatelja
u zemlji koju ne poznaješ,
jer gnjev moj planu ognjem
koji će vas sažgati,
koji će protiv vas buknuti.”

¹⁵Jahve, spomeni me se i pohodi me
i kazni progonitelje moje.
Ne daj da propadnem zbog sporosti
srdžbe tvoje!

Spomeni se da tebe radi podnosim
sramotu.

¹⁶Kad mi dođoše riječi tvoje,
ja sam ih gutao:
riječi tvoje ushitiše
i obradovaše srce moje.
Jer sam se tvojim zvao imenom,
o Jahve, Bože nad Vojskama.
¹⁷Nikad sjedio nisam u društvu veseljaka
da se razveselim.
Pod težinom ruke tvoje samotani živim,
jer ti me jarošću prože.

¹⁸Zašto je bol moja bez prebola?
Zašto je rana moja neiscjeljiva
i nikako da zaraste?
Ah! Hoćeš li meni biti kao potok nestalan,
vodama nepouzdan?

¹⁹Zato ovako govori Jahve:
“Ako se vratiš,
pustiti ću te da mi opet služiš;
ako odvojiš dragocjeno od bezvrijedna,
bit ćeš usta moja.
Oni će se okrenuti k tebi,
al' ti se zato ne smiješ okrenuti k njima!

²⁰Učinit ću od tebe za ovaj narod
zid od mjedi, neosvojiv.
Borit će se protiv tebe,
al' te neće nadvladati,
jer ja sam s tobom,
da te spasim i izbavim” -
riječ je Jahvina.

²¹“Izbavit ću te iz ruku zlikovaca
i otkupiti te iz ruku silnika.”

Prorokov život kao znamen

16 I dođe mi riječ Jahvina i reče: ²“Ne
uzimaj sebi žene; i nemaj ni sinova ni
kćeri na ovome mjestu. ³Jer ovako govori
Jahve o kćerima i sinovima koji će se roditi na
ovome mjestu i o majkama koje će ih rađati i o
očevima koji će ih imati u ovoj zemlji: ⁴Oni će
umrijeti smrću prebolnom, nitko ih neće
oplakivati, niti će ih pokopati. Pretvorit će se u
gnoj za oranice, izginut će od mača i gladi, a
njihova će trupla biti hrana pticama nebeskim i
zvijerima zemaljskim.”

⁵Da, ovako govori Jahve: “Ne smiješ ući u
kuću žalosti, ne idi naricati niti ih sažalijevati.

Jeremija

I. PROROČANSTVA PROTIV JUDEJE I JERUZALEMA

Jer ja sam tom narodu uskratio mir svoj” - riječ je Jahvina - “ljubav i samilost. ⁶Pomrijet će veliko i malo u ovoj zemlji i nitko ih neće pokopati. Nitko neće naricati nad njima, niti će zbog njih praviti ureza, niti kose šišati. ⁷Za onog u žalosti neće kruh lomiti, da ga utješe zbog pokojnika, niti će mu tko pružiti pehar utjehe zbog smrti njegova oca ili majke njegove.

⁸Ne ulazi u kuću slavlja da s njima sjediš i gostiš se.” ⁹Jer ovako govori Jahve nad Vojskama, Bog Izraelov: “Evo, učinit ću da s ovog mjesta i pred vašim očima i u ovim danima iščeznu poklici radosti i veselja i glasovi zaručnika i zaručnice.

¹⁰A kad objaviš tom narodu sve ove riječi, pa te upitaju: 'Zašto nam Jahve zaprijeti svom ovom golemom nesrećom; u čemu je zločinstvo naše i u čemu su grijesi naši što ih počinismo protiv Jahve, Boga našega?' - ¹¹onda im odgovori: 'U tom što me ostaviše oci vaši - riječ je Jahvina - i trčашe za tuđim bogovima da im služe i da im se klanjaju, a mene ostaviše i Zakona se moga ne držaše. ¹²A vi još gore učiniste nego oci vaši, jer evo, svaki se povodi za okorjelošću zloga srca svoga, a mene ne sluša. ¹³Zato ću vas istjerati iz ove zemlje u zemlju koja vam je neznana, kao što bijaše i ocima vašim. Ondje ćete služiti tuđim bogovima danju i noću: jer neću vam se više smilovati!’“

Raspršeni se Izraelci vraćaju

¹⁴”Zato, evo, dolaze dani - riječ je Jahvina - kad se više neće govoriti: 'Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove izvede iz Egipta', ¹⁵nego: 'Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove izvede iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja kamo ih bijaše prognao.' Vratit ću ih u zemlju njihovu koju dadoh ocima njihovim.

Navještaj neprijateljske najezde

¹⁶Evo, poslat ću mnoga ribara - riječ je Jahvina - koji će ih uloviti. A zatim ću dovesti mnoge lovce koji će ih goniti sa svih gora, i sa svih brežuljaka, i iz svih pećinskih rasjeklina. ¹⁷Jer moje oči prate sve njihove putove: neće mi izmaći, niti se bezakonje njihovo može sakriti od očiju mojih. ¹⁸Dvostruko ću naplatiti njihovo bezakonje i grijehе njihove, jer su truplima svojih grozota oskvrnuli moju zemlju i

moju baštinu ispunili gnusobama.”

Obraćanje naroda

¹⁹Jahve, snago moja i moja utvrdo, utočište moje u danima nevolje!
K tebi će doći narodi
s krajeva zemlje. I govorit će:
Samu nam laž oci namriješe,
Ništavost i Nemoć.

²⁰Tâ stvara li čovjek sam sebi bogove,
to nikako nisu bogovi.

²¹Učinit ću, evo, da osjete,
da ovaj put zaista očute
moju ruku i snagu moju,
i znat će da mi je ime Jahve.

Prva poslanica Solunjanima

I. ODNOS MISIONARA PAVLA I SOLUNJANA

NASLOV I POZDRAV

1 Pavao, Silvan i Timotej Crkvi Solunjana u Bogu Ocu i Gospodinu Isusu Kristu. Milost vam i mir!

I. ODNOS MISIONARA PAVLA I SOLUNJANA

1. OSNUTAK CRKVE

Zahvala Bogu za obraćenje Solunjana

²Zahvaljujemo uvijek Bogu za sve vas i bez prestanka vas se sjećamo u svojim molitvama ³spominjući se vaše djelotvorne vjere, zauzete ljubavi i postojane nade u Gospodinu našem Isusu Kristu, pred Bogom i Ocem našim. ⁴Svjesni smo, braćo od Boga ljubljena, vašeg izabranja ⁵jer evanđelje naše nije k vama došlo samo u riječi nego i u snazi, u Duhu Svetome i mnogostrukoj punini. Takvi smo, kao što znate, poradi vas među vama bili. ⁶I vi postadoste nasljedovatelji naši i Gospodinovi: sve u nevolji mnogoj prigriste Riječ s radošću Duha Svetoga ⁷tako da postadoste uzorom svim vjernicima u Makedoniji i Ahaji. ⁸Od vas je doista ne samo riječ Gospodnja odjeknula po Makedoniji i Ahaji, nego se i vaša vjera u Boga posvuda tako proširila te nije potrebno da o tome govorimo. ⁹Oni sami o nama pripovijedaju: kako dođosmo k vama, kako se od idola obratiste k Bogu da biste služili Bogu živomu i istinskomu ¹⁰i iščekivali s nebesa Sina njegova koga uskrisi od mrtvih, Isusa koji nas izbavlja od gnjeva što dolazi.

Pavlovo djelovanje u Solunu

2 Sami doista znate, braćo: naš dolazak k vama nije bio uzaludan. ²Naprotiv, i pošto smo, kako znate, u Filipima trpjeli i bili pogrđeni, odvažismo se u Bogu našem iznijeti vam, uz tešku borbu, evanđelje Božje. ³Uistinu, naše poticanje ne proistječe iz zablude, ni nečistoće, ni prijevare, ⁴nego kako je Bog prosudio povjeriti nam evanđelje, tako ga i navješćujemo - ne kao da želimo ugoditi

ljudima, nego Bogu koji prosuđuje srca naša. ⁵Nikada se zaista kako znate, ne poslužismo ni laskavom riječju ni - Bog nam je svjedok - prikrivenom pohlepom. ⁶Niti smo od ljudi iskali slavu - ni od vas, ni od drugih - ⁷premda smo se mogli nametnuti kao Kristovi apostoli. Ali bili smo među vama nježni kao majka što hrani i njeguje svoju djecu. ⁸Tako, puni ljubavi prema vama, htjedosmo vam predati ne samo evanđelje Božje nego i naše duše jer ste nam omiljeli. ⁹Sjećate se doista, braćo, našega truda i napora. Propovijedali smo vam evanđelje Božje i radili noću i danju da ne bismo opteretili koga od vas. ¹⁰Svjedoci ste vi i Bog kako smo se sveto, pravedno i besprijekorno vladali prema vama, vjernicima. ¹¹Kao što znate, svakoga smo od vas kao otac svoju djecu, ¹²poticali, sokolili i zaklinjali da živite dostojno Boga koji vas pozva u svoje kraljevstvo i slavu.

Vjera i strpljivost Solunjana

¹³Zato, eto, i mi bez prestanka zahvaljujemo Bogu što ste, kad od nas primiste riječ poruke Božje, primili ne riječ ljudsku, nego kakva uistinu jest, riječ Božju koja i djeluje u vama, vjernicima.

¹⁴Doista, vi ste, braćo, postali nasljedovatelji crkava Božjih koje su u Judeji u Kristu Isusu: i vi isto trpite od svojih suplemenika što i oni od Židova, ¹⁵koji su i Gospodina Isusa i proroke ubili, i nas progonili, te Bogu ne ugađaju i svim se ljudima protive ¹⁶kad nam priječe propovijedati poganima da se spase, da bi tako u svako vrijeme navršili mjeru zlodjela svojih. Ali sručio se na njih konačni gnjev.